EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.6.16.
COM(2025) 322 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

2024. évi éves jelentés a Stratégiai Technológiák Európai Platformjáról (STEP)

TARTALOMJEGYZÉK

Rövidítések jegyzéke **2**
Vezetői összefoglaló **3**
Bevezetés **6**
1.1. STEP: Európa technológiai vezető szerepének megszilárdítása **6**
1.2. Összehangolt megközelítés: a STEP végrehajtását elősegítő négy kulcsfontosságú eszköz **6**
1.3. A finanszírozás mértéke és stratégiai fókusz **8**
1. 1. ESZKÖZ: A STEP végrehajtását célzó új szervezet **9**
1.1. A STEP-munkacsoport **9**
1.2. STEP-hálózatok **9**
1.2.1. Az Európai Bizottságon belüli STEP-hálózat 9
1.2.2. A STEP nemzeti kapcsolattartó pontjainak hálózata 10
1.3. A STEP-re irányuló figyelemfelkeltés: közvetlen kapcsolat a kutatás és az ipar érdekelt feleivel 11
2. 2. ESZKÖZ: A stratégiai technológiákra szánt uniós finanszírozás összehangolása **12**
2.1. A STEP hatályának és célkitűzéseinek egyértelművé tétele **12**
2.2. Közvetlen irányítás alá tartozó programok **13**
2.2.1. A tiszta innováció ösztönzése 18
2.2.2. A digitális és mélytechnológiai innovációk felgyorsítása 20
2.2.3. A biotechnológiák szerepének megerősítése 22
2.3. Kohéziós politikai alapok **23**
2.3.1. A STEP kohéziós politikán belüli alkalmazásának elemzése 25
2.3.2. A kohéziós politikai programok keretébe tartozó pályázati felhívások 34
2.3.3. Kiválasztott projektek 34
2.4. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és az InvestEU **35**
3. 3. ESZKÖZ: A kiváló projektek ismertségének növelése – a STEP-pecsét **36**
3.1. Odaítélési kritériumok **36**
3.2. A STEP-pecsét odaítélése **37**
3.3. A STEP-pecsét megszerzésének előnyei **37**
3.4. Aktuális helyzet **38**
4. 4. ESZKÖZ: A finanszírozáshoz jutás STEP-portálon keresztüli megkönnyítése **42**
4.1. STEP-portál: projektpályázóknak, hatóságoknak és befektetőknek szánt egyablakos ügyintézési pont **42**
4.2. A STEP mint az uniós finanszírozáshoz jutás kísérleti egyablakos ügyintézési pontja **43**
5. A versenyképességre vonatkozó hosszú távú célkitűzésekhez való hozzájárulás **46**
6. Következtetés **46**

Rövidítések jegyzéke

Rövidítés	Fogalommeghatározás
MI	Mesterséges intelligencia
CAPEX	Tőkekiadás
EDF	Európai Védelmi Alap
EFTA	Európai Szabadkereskedelmi Térség
ERFA	Európai Regionális Fejlesztési Alap
ESZA+	Európai Szociális Alap Plusz
EU4Health	„Az EU az egészségért” program
EBB	Európai Beruházási Bank
IÁA	Igazságos Átmenet Alap
MFF	Többéves pénzügyi keret
NKP	Nemzeti kapcsolattartó pont
NUTS	A statisztikai célú területi egységek nómenklatúrája
OCA	A tulajdoni/ellenőrzési viszonyok értékelése
OPEX	Működési költség
K+F	Kutatás-fejlesztés
K+I	Kutatás és innováció
RRF	Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz
RRP	Helyreállítási és rezilienciaépítési terv
kkv	Kis- és középvállalkozás
STEP	Stratégiai Technológiák Európai Platformja
TRL	Technológiai készenléti szint

Vezetői összefoglaló

A Stratégiai Technológiák Európai Platformja (STEP) a STEP-rendelet 2024. márciusi hatálybalépése óta, **kevesebb mint egy év alatt** hozott **konkrét eredményeket** a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálatának részeként.

A STEP célkitűzései teljes mértékben összhangban vannak az új Bizottság megbízatásának prioritásaival. Célja az Unió szuverenitásának és biztonságának szavatolása, a stratégiai függőségek csökkentése, valamint a versenyképesség megerősítése a **kritikus technológiák** – különösen a digitális és mélytechnológiák, a tiszta és erőforrás-hatékony technológiák és a biotechnológiák – **fejlesztésének és gyártásának** támogatásával, az **értékláncaik** megszilárdításával, valamint a zöld és digitális átálláshoz szükséges **minőségi munkahelyekhez szükséges készségekbe** való beruházással.

A STEP nem önálló alap. A STEP **meglévő uniós alapok integrálásával és összehangolásával** – a Bizottság közvetlen irányítása alá tartozó alapok és a tagállamok irányítása alá tartozó alapok ötvözése révén – biztosítja, hogy a közberuházások fokozottabban irányuljanak kritikus fontosságú ipari és technológiai prioritásokra.

Ez az uniós kezdeményezés azt szemléltette, hogy **az uniós finanszírozás hogyan tud reagálni a politikai prioritásokra, és hogyan járulhat hozzá az EU versenyképességéhez és rezilienciájához**. A STEP átalakító potenciálját egyedi megközelítése, felhasználóközpontú intézkedései, valamint – az Európai Védelmi Alaphoz biztosított 1,5 milliárd EUR költségvetés-kiegészítésen kívüli célzott költségvetés hiányában – 11 meglévő uniós finanszírozási program összehangolása bizonyította.

A műveletek első évének[1] legfontosabb mérföldkövei többek között a következők:

- A STEP-hez hozzájáruló **11 uniós programból 2024 végéig** több mint **10 milliárd EUR** finanszírozás összehangolása.
- A **STEP-hez kapcsolódó első uniós pályázati felhívások 2024 márciusában** zárultak le, azokat rövid időn belül, **áprilistól kezdődően** a **STEP-hez kapcsolódó nemzeti pályázati felhívások** követték a **kohéziós politika keretében**.
- A **STEP-portál 2024 áprilisában** lépett működésbe, egyablakos ügyintézési pontot biztosítva a pályázóknak, és új eszközökkel, többek között **projekt-irányítópulttal** és **finanszírozási térképpel** frissült.
- A **STEP-ről szóló iránymutató feljegyzésnek** – a STEP-rendeletben foglalt felhatalmazás szerint – **2024 májusában**, bizottsági közleményként[2] történő közzététele gyakorlati irányt jelöl ki a tagállamok és a projektgazdák számára a finanszírozási programok következetes és eredményes végrehajtásának biztosításához.
- **2024 szeptemberében az uniós finanszírozáshoz jutásra vonatkozó bizottsági felmérés** indult azzal a céllal, hogy összegyűjtse az érdekelt felek észrevételeit a finanszírozás hozzáférhetőségének javításával kapcsolatban.

[1] https://ec.europa.eu/newsroom/budget/items/872570/

[2] A Bizottság C/2024/3209 közleménye – Iránymutató feljegyzés a Stratégiai Technológiák Európai Platformjának (STEP) létrehozásáról szóló (EU) 2024/795 rendelet egyes rendelkezéseiről, 2024, elérhető a következő internetcímen: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3209/oj?eliuri=eli%3AC%3A2024%3A3209%3Aoj&locale=hu.

- A STEP **2024 októberétől** kezdődően **a tagállamokban teljesített technikai küldetésekkel** tette meg első érdemi lépéseit.
- Az első **STEP-pecséteket** 2024 őszén ítélték oda projekteknek, melyeket **2024 decemberében** tettek közzé a STEP-portálon, növelve a projektek ismertségét és kibővítve a kapcsolatteremtés lehetőségeit.

2024-ben **több mint 10 milliárd EUR uniós forrást hangoltak össze a STEP-pel**, az Európai Bizottság által öt közvetlen irányítású program keretében igazgatott **4,6 milliárd EUR**, valamint a tagállamok és a régiók által a kohéziós politikai alapok keretében újraprogramozott **5,9 milliárd EUR** ötvözésével.

A közvetlen irányítás alá tartozó finanszírozás megoszlása az összes tagállamban (4,6 milliárd EUR) – *lásd a 2.2. szakaszt.*

- **Tiszta és erőforrás-hatékony technológiák: 4 milliárd EUR**-t különítettek el[3] dekarbonizáció, ipari villamosítás és tiszta gyártás céljára.
- **Digitális és mélytechnológiák: 461 millió EUR**-t különítettek el mesterséges intelligencia, kvantuminformatika, mikroelektronika és kiberbiztonság céljára.
- **Biotechnológiák: 154 millió EUR**-t különítettek el orvosi innováció, oltóanyag-fejlesztés és gyógyszergyártás céljára.

A kohéziós politikára szánt finanszírozás lebontása (5,9 milliárd EUR) – *lásd a 2.3. szakaszt.*

- 2024 végéig **5,9 milliárd EUR** a kohéziós politikai alapok programjainak jóváhagyott módosításaiban a regionális fejlesztési alapok STEP-célkitűzésekkel való összehangolása érdekében.
- Németországban és Dániában már 2024-ben **kiírták a STEP-hez kapcsolódó pályázati felhívásokat**.
- **Az első kiválasztott projektek kiemelik a STEP hatókörét** – a zöld hidrogén- és kvantumrendszerektől a kkv-k finanszírozásáig és a tiszta akkumulátorok gyártásáig.

A Bizottság STEP- (szuverenitási) pecséteket[4] ítélt oda magas színvonalú projekteknek – *lásd a 3. szakaszt.*

- **23 uniós tagállamon belül 162, kiemelkedő potenciállal rendelkező projekt** azok ismertebbé tétele és új finanszírozás vonzása céljából.
- A **STEP-pecsétek népszerűsítése a STEP-portálon keresztül történik**, összekapcsolva a projekteket a befektetőkkel és a tagállami finanszírozási lehetőségekkel.
- A Horizont Európa programhoz hasonló uniós programok és az Innovációs Alap keretében nyertes, **STEP-pecséttel rendelkező projektek lefedik a STEP-ágazatokat** a tiszta technológiák, a digitális technológiák és a biotechnológiák területén.

[3] Elkülönítés alatt egy adott programra, pályázati felhívásra vagy témakörre tervezett költségvetési allokáció értendő.

[4] A STEP-pecsétekre a STEP-rendelet szuverenitási pecsétekként hivatkozik.

A forráshoz jutás javítása a STEP- (szuverenitási) portálon keresztül[5] – *lásd a 4. szakaszt*

- A Bizottság azzal a céllal indította el az új STEP-portált, hogy **az összes STEP-programon belüli uniós finanszírozási lehetőségekre vonatkozó információkat egyesítse**.
- **2024 áprilisában** indult.
- Megtalálhatók rajta a STEP-pecsétet elnyert projektek, a nemzeti finanszírozási térképek, valamint egy **interaktív,** „Get Funding" (Szerezzen finanszírozást!) elnevezésű **menüpont** a STEP keretében rendelkezésre álló finanszírozási lehetőségek közötti könnyebb eligazodás érdekében.

[5] A STEP-portálra a STEP-rendelet szuverenitási portálként hivatkozik.

Bevezetés

A **Stratégiai Technológiák Európai Platformjáról (STEP) szóló első éves jelentés** – az (EU) 2024/795 STEP-rendelet 7. cikkével összhangban – **teljes áttekintést nyújt a STEP 2024. évi végrehajtásáról**[6]. A jelentés minőségi és mennyiségi információkat közöl a 3. cikkben felsorolt programok mindegyike keretében a STEP célkitűzéseinek megvalósítása terén elért előrehaladásról, többek között – amennyiben rendelkezésre áll – tagállamonkénti bontásban a STEP keretében nyújtott támogatásról, valamint a határokon átnyúló projektekről, így teljes képet nyújt a STEP korai eredményeiről és az európai versenyképességhez való hozzájárulásáról.

A jelentés a következőket is tartalmazza:

- a teljes kiadás programok szerinti bontásban,
- a teljesítmény áttekintése a vonatkozó programmutatók alapján,
- a STEP- (szuverenitási) pecsétet elnyert projektek földrajzi és technológiai megoszlásának elemzése, valamint
- annak áttekintése, hogy a STEP hogyan járul hozzá az Unió hosszú távú versenyképesség biztosítására irányuló stratégiai célkitűzéseihez.

A Bizottság a STEP-rendelet 8. cikke alapján 2025 második felében külön időközi értékelő jelentést tesz közzé a STEP-ről.

1.1. STEP: Európa technológiai vezető szerepének megszilárdítása

A STEP elindítására az EU ipari versenyképességének megerősítése, a stratégiai függőségek csökkentése, valamint a kritikus technológiák fejlesztésének és gyártásának támogatása céljából került sor. Önálló alap létrehozása helyett **a STEP újszerű megközelítés keretében működik, 11 meglévő uniós program összehangolásával**, lehetővé téve a pénzügyi források gyorsabb és célzottabb felhasználását a digitális és mélytechnológiák, a tiszta és erőforrás-hatékony technológiák, a biotechnológiák, valamint a zöld és digitális átálláshoz szükséges készségek terén.

A STEP **egységesebb és rugalmasabb beruházási keretet** vezet be azáltal, hogy ötvözi a tagállamokkal való szorosabb koordinációt, az uniós finanszírozás átirányításához a tagállamoknak biztosított jobb ösztönzőket, valamint a finanszírozási lehetőségekhez való egyszerűsített és felhasználóközpontú hozzájutást a STEP-portál és a STEP-pecsét (a kiemelkedő potenciállal rendelkező projektek ismertebbé tételét és finanszírozási lehetőségeinek növelését célzó minőségi védjegyeken) révén.

1.2. Összehangolt megközelítés: a STEP végrehajtását elősegítő négy kulcsfontosságú eszköz

A STEP-rendelet végrehajtása négy operatív eszközre épül, az éves jelentés ezek mentén épül fel:

[6] Az ismertetett adatokra vonatkozó határidő értelemszerűen 2024. december 31-ig alkalmazandó. A 2024-ben kiírt, 2025-ben lezárt pályázati felhívásokat ezért a Bizottság nem vette figyelembe az ebben az éves jelentésben közölt teljes összegeknél.

1. Új szervezet: **nemzeti kapcsolattartó pontok hálózata** és **a Bizottságon belül egy ehhez kijelölt munkacsoport**, amelyek a STEP következetes végrehajtását hivatottak elősegíteni 11 uniós program keretében, a tagállamokat támogatva.
2. Az uniós finanszírozás irányítása: **meglévő uniós alapok** STEP-ágazatokhoz és -célkitűzésekhez irányítása.
3. STEP-pecsét: az értékelési küszöbértékeket meghaladó, **magas színvonalú projektekre** a Bizottság által odaítélt új minőségi védjegy, amelynek köszönhetően nagyobb eséllyel szerezhetnek finanszírozást STEP-programokból.
4. STEP-portál: a Bizottság által elindított online platform, amely **egyértelműbb és elérhetőbb belépési pontot** biztosít a projektgazdák, a befektetők és a hatóságok számára.

1. ÁBRA: A négy operatív eszköz áttekintése

Forrás: Európai Bizottság.

1.3. A finanszírozás mértéke és stratégiai fókusz

A STEP innovatív megközelítése **11 meglévő uniós program keretében irányítja az uniós finanszírozást** (lásd az alábbi 2. ábrát):

- a Bizottság által irányított, a belső piacra vonatkozó öt finanszírozási program (a Horizont Európa, az Innovációs Alap, az Európai Védelmi Alap, a Digitális Európa és „az EU az egészségért" program),
- öt, uniós finanszírozású nemzeti keretösszegekből támogatott alap (pl. az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), a Kohéziós Alap, az Igazságos Átmenet Alap (IÁA), az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF)),
- egy, a Bizottság partnereivel (pl. az Európai Beruházási Bankkal (EBB)) együtt végrehajtott eszköz (InvestEU).

2. ÁBRA: A 11 STEP-program áttekintése

(1) A Bizottság által irányított és a tagállamok által végrehajtott, teljesítményalapú program
(2) Az EBB csoport és más végrehajtó partnerek közreműködésével végrehajtott program – pecsétet nem ítél oda

Forrás: Európai Bizottság.

1. 1. ESZKÖZ: Új szervezet a STEP végrehajtására

1.1. A STEP-munkacsoport

A STEP létrehozására irányuló, 2023. júniusi bizottsági javaslatot[7] követően külön STEP-munkacsoport jött létre a STEP hatáskörébe tartozó programokban érintett bizottsági szolgálatoktól átcsoportosított humán erőforrásokkal.

A STEP-munkacsoport legfontosabb célkitűzései a következők:

- a STEP végrehajtásának megkönnyítése és koordinálása, valamint
- hozzájárulás a jövőbeli többéves pénzügyi keret előkészítéséhez a versenyképesség tekintetében.

A STEP-nek a különböző szabályok, ütemtervek és jogalap alapján működő programokon és a tagállamokon belüli végrehajtása különös operatív kihívást jelentett, amely **jelentős koordinációs és pontosítási törekvéseket igényelt**.

1.2. STEP-hálózatok

1.2.1. Az Európai Bizottságon belüli STEP-hálózat

A STEP-munkacsoport – a STEP horizontális jellegéhez igazodva – **az Európai Bizottság főigazgatóságaiból álló belső hálózatot** hozott létre 14 olyan szolgálat részvételével, amely érintett a STEP keretében megvalósuló uniós finanszírozási programok végrehajtásában vagy azok

[7] COM(2023) 335 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex:52023PC0335

végrehajtásáért felel[8]. Ez a hálózat 2024-ben hét alkalommal ülésezett, és az év során rendszeres eszmecseréket tartott.

1.2.2. A STEP nemzeti kapcsolattartó pontjainak hálózata

A STEP-rendelet 6. cikke értelmében – Csehország[9] és Írország kivételével – **2024-ben valamennyi tagállam kijelölte saját STEP nemzeti kapcsolattartó pontját**. A STEP nemzeti kapcsolattartó pontjainak hálózatát alkotó, nemzeti szinten kijelölt közintézmények e csoportjának elnöke a Költségvetési Főigazgatóság bevételekért és többéves pénzügyi keretért felelős igazgatója. A nemzeti kapcsolattartó pontok hálózata 2024 folyamán négy alkalommal ülésezett online és személyes jelenlét keretében. A tagok megosztották tapasztalataikat, a Bizottság pedig egyértelművé tette a STEP célkitűzéseit, és rendszeresen tájékoztatta a tagállami képviselőket a STEP-pecsétet elnyert projektekről.

A Bizottság például a következő referenciadokumentumokat dolgozta ki a STEP tagállamokon belüli végrehajtásának megkönnyítése érdekében:

- iránymutató feljegyzés a STEP-rendelet végrehajtásáról,
- a STEP nemzeti kapcsolattartó pontjainak és irányító hatóságainak szánt brosúra,
- közlemény a helyreállítási és rezilienciaépítési terveknek a források STEP-célkitűzésekhez való hozzárendelése érdekében történő módosításáról,
- iránymutatás a regionális állami támogatásokról,
- regionális támogatási térképek,
- a kohéziós politikai programok Bizottság által elfogadott módosításainak áttekintése.

Ezenfelül 2024-ben a **STEP-munkacsoport küldetést teljesített Észtországban, Lettországban, Litvániában és Romániában**, ahol hatóságokkal, ipari szövetségekkel, kkv-kkal és induló innovatív vállalkozásokkal, valamint pénzügyi közvetítőkkel találkozott annak érdekében, hogy felhívja a figyelmet a STEP-re, valamint népszerűsítse a STEP-ösztönzőket és a STEP előnyeit ezen országok irányító hatóságai és más potenciális érdekelt felei számára.

A STEP-rendelet létrehozza **az uniós tagállamok STEP nemzeti kapcsolattartó pontjainak hálózatát**. A STEP-munkacsoport a STEP-et támogató programokhoz (például a Horizont Európa programhoz) társult harmadik országokkal – többek között az Európai Szabadkereskedelmi Térség (EFTA) országaival – is együttműködött.

[8] E hálózat tagjai: a Költségvetési Főigazgatóság, az Éghajlatpolitikai Főigazgatóság, A Tartalmak, Technológiák és Kommunikációs Hálózatok Főigazgatósága, a Versenypolitikai Főigazgatóság, Védelmi és Űripari Főigazgatóság, a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság, A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága, a Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóság, az Egészségügyi Szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási Hatóság, a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság, a Kutatási és Innovációs Főigazgatóság, az Egészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Főigazgatóság, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Munkacsoport és a Főtitkárság.

[9] Csehország 2025. február 6-án jelölte ki STEP nemzeti kapcsolattartó pontját.

1.3. A STEP-re irányuló figyelemfelkeltés: közvetlen kapcsolat a kutatás és az ipar érdekelt feleivel

A **STEP-munkacsoport** 2024 folyamán **kiterjedt konzultációkat folytatott** a kutatás és az ipar érdekelt feleivel az uniós finanszírozás potenciális kedvezményezettjei részéről felmerülő igények feltárása érdekében.

A STEP-munkacsoport – különösen a DG GROW[10] által irányított meglévő hálózatokra és csatornákra (például az Ipari Fórumra, az Enterprise Europe Networkre, az Európai Klaszter-együttműködési Platformra) és az uniós átláthatósági nyilvántartásban felsorolt ágazati képviseleti szervezetekre támaszkodva – elsősorban az ipar érdekelt feleivel, de az uniós regionális irodákhoz hasonló közintézményekkel, az Európai Innovációs és Technológiai Intézet tudományos és innovációs társulásaival, a régiók hálózatával, befektetőkkel és más szereplőkkel is találkozott. A munkacsoport által 2024-ben felkeresett érdekelt feleknek nagyjából fele egynél több STEP-ágazatban tevékenykedik, de leginkább a tisztatechnológiai ágazat reprezentált.

A STEP-munkacsoport együttműködött **uniós szintű szervezetekkel, illetve rendezvényekkel** (például az összes uniós kereskedelmi kamarát képviselő Európai Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségével, a Hannoveri Vásárral[11], értekezletet tartott a tagállamok kkv-követeivel és az Európai Unió Tanácsának magyar elnöksége által szervezett kkv-közgyűléssel), valamint egyes tagállamokkal. Az uniós finanszírozáshoz jutással kapcsolatban kapott legfontosabb visszajelzések a következők:

- **szabályozási** és strukturális kérdések (magas energia- és munkaerőköltségek, egyenlő versenyfeltételek az állami támogatások terén, az uniós és a nemzeti finanszírozás/beruházási támogatás közötti átfedés),
- az uniós finanszírozás területén való **eligazodás és ahhoz való hozzájutás** kihívásai,
- az **innovációs cikluson** belüli finanszírozási hiányosságok (a magasabb technológiai készenléti szintek támogatásának hiánya, a támogatott kutatás piacképességére helyezett hangsúly hiánya),
- **hosszabb távú megközelítés** szükségessége (a többéves pénzügyi keret időhorizontja túl rövid az ipar hosszú távú stabilitásához),
- **uniós, illetve nemzetközi** vonzerő az ipar számára.

[10] Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóság.

[11] A Hannoveri Vásár Németországban évente megrendezésre kerülő, világviszonylatban az egyik legnagyobb ipari-kereskedelmi vásár, amely az automatizálás, az energetika, a digitalizáció és a korszerű gyártási technológiák innovációit mutatja be.

2. 2. ESZKÖZ: A stratégiai technológiákra szánt uniós finanszírozás összehangolása

2.1. A STEP hatályának és célkitűzéseinek egyértelművé tétele

A társjogalkotók a STEP-rendelet 2. cikkének (7) bekezdése értelmében felhatalmazták a Bizottságot arra, hogy adjon ki iránymutatást a STEP egyes rendelkezéseire vonatkozóan. A Bizottság erre reagálva május 13-án **iránymutató feljegyzés**[12] formájában közleményt fogadott el, amely gyakorlati irányt jelöl ki a finanszírozási programokon belüli következetes és eredményes végrehajtás biztosításához.

Az iránymutató feljegyzés három célt szolgál:

- **A STEP célkitűzéseinek egyértelművé tétele:** Vázlatosan ismerteti a STEP-rendelet (2. cikk) alapjául szolgáló célkitűzéseket, és egyértelművé tesz olyan kulcsfontosságú fogalmakat, mint az értékláncok és a kapcsolódó szolgáltatások.
- **A támogatott ágazatok szemléltetése:** Részletesebben kitér a STEP három kiemelt ágazatára, a digitális/mélytechnológiákra, a tiszta és erőforrás-hatékony technológiákra, a biotechnológiákra, valamint a releváns készségekre, emellett indikatív, nem kimerítő jelleggel felsorolja a támogatható technológiákat.
- **A kritikus technológiák figyelembevételéhez kapcsolódó feltételek részletesebb kifejtése:** Ismerteti azokat a feltételeket, amelyeket a technológiáknak teljesíteniük kell ahhoz, hogy kritikusnak minősüljenek, az uniós és a belső piaci dimenziókra helyezett hangsúllyal.

Az iránymutató feljegyzés a **STEP első, innovációs képességgel kapcsolatos feltételével** foglalkozik. Kifejti, hogy a STEP-támogatásnak az áttörést hozó innovációra kell összpontosítania, és hogy a kritikus technológiáknak a három kritérium – innovatív, kialakulóban lévő és/vagy élvonalbeli – közül legalább kettőt mutatniuk kell. A kritikus technológiáknak ezenfelül jelentős gazdasági potenciált kell mutatniuk, a legnagyobb tovagyűrűző hatást kell kifejteniük más tagállamokban, ami fokozhatja a belső piacon belüli gazdasági potenciált. Az alapkutatással és a bevezetéssel sem foglalkozik célzottan a STEP, a fejlesztésre és a gyártásra helyezi a hangsúlyt.

A **STEP második feltételét**, azaz **az Unió stratégiai függőségeinek csökkentését vagy megelőzését** is taglalja. Kifejti, hogy ezek a függőségek elismerhetők uniós stratégiai dokumentumokban, vagy pedig azonosíthatók, ha a harmadik országbeli beszállítóktól való függés jelentős. Ezenfelül öt értékelési tényezőt vázol fel azzal a céllal, hogy eligazítsa a finanszírozó hatóságokat annak meghatározása során, hogy egy-egy technológia hozzájárul-e a stratégiai függőségek csökkentéséhez vagy megelőzéséhez.

Az iránymutató feljegyzés fontos szerepet tölt be **a bizottsági szolgálatok, a STEP nemzeti kapcsolattartó pontjai és az irányító hatóságok** támogatásában a 11 STEP-programon belüli következetes végrehajtás biztosítása során: e programok közül egyesek közvetlenül a Bizottság közvetlen irányítása alá, mások pedig a Bizottság és a tagállamok megosztott irányítása alá tartoznak. Ez a

[12] A Bizottság C/2024/3209 közleménye – Iránymutató feljegyzés a Stratégiai Technológiák Európai Platformjának (STEP) létrehozásáról szóló (EU) 2024/795 rendelet egyes rendelkezéseiről, 2024, elérhető a következő internetcímen: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3209/oj.

következetesség biztosította, hogy a magas színvonalú projektek prioritást élvezzenek, és a kritikus technológiák megszerezzék a szükséges támogatást.

A STEP meglévő uniós programokba épül be, amelyek végrehajtása a saját jogalapjuk és tágabb célkitűzéseik alapján történik. E programok közül csak az Európai Védelmi Alap részesült célzott költségvetés-bővítésben a STEP keretében.

2.2. Közvetlen irányítás alá tartozó programok

A Bizottság az általa közvetlenül irányított STEP-programok keretében uniós forrásokat rendel **a STEP-célkitűzések Unión és belső piacon belüli támogatásához** – annak ellenére, hogy a STEP elfogadására a többéves pénzügyi keret időszakának félidejében került sor, és mindegyik program a STEP célkitűzésein túl számos szakpolitikai célkitűzés teljesítésére törekszik.

3. ÁBRA: A STEP céljára 2024-ben elkülönített források ágazatonkénti bontása (%-ban)

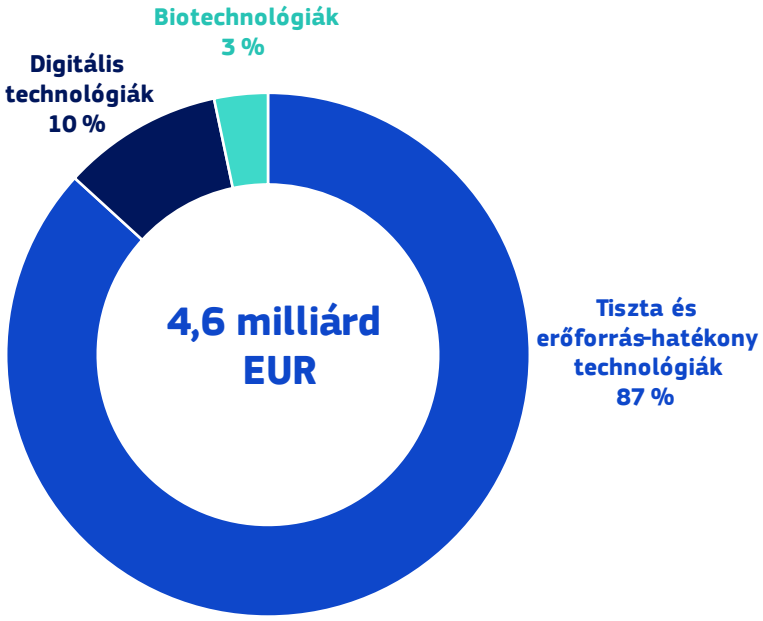

Forrás: az Európai Bizottság szolgálatainak adatszolgáltatásai.

2024-ben mind az öt, közvetlen irányítás alá tartozó STEP-vonatkozású program keretében lezárultak a pályázati felhívások[13] a három STEP-ágazatban: azaz az Innovációs Alap[14], a Horizont Európa, a Digitális Európa program (DEP), „az EU az egészségért” program és az Európai Védelmi Alap (EDF) keretében, kifejezetten ez utóbbi esetében STEP-intézkedésekre szánt 1,5 milliárd EUR költségvetés-bővítéssel.

[13] A STEP-ről szóló, 2024-es éves jelentés hatálya kizárólag azokra a STEP-vonatkozású pályázati felhívásokra terjed ki, amelyek benyújtási határideje 2024. december 31. volt.

[14] Az Innovációs Alap finanszírozása a kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) bevételeiből történik.

A STEP-vonatkozású technológiák támogatására **elkülönített eredeti költségvetés** 2024-ben[15] összesen **4,6 milliárd EUR**-t tett ki, amelynek túlnyomó részét az Innovációs Alap keretében tiszta és erőforrás-hatékony technológiákra fordították. 2024-től egy pályázati felhívás kifejezetten a STEP-vonatkozású ágazatokon belüli készség- és kompetenciafejlesztésre irányult: a Digitális Európa program szerinti „*Szakosított oktatási programok a kulcsfontosságú kapacitási területeken*" elnevezésű pályázati felhívás. Ezenfelül az EDF szerinti két témakör a célzott technológiák szempontjából kritikus munkaerő- és készséghiány kezeléséhez hozzájáruló védelmi termékek kifejlesztésére irányult.

Ezen túlmenően a Horizont Európa keretében az Európai Innovációs Tanács (EIC) 2024 novemberében kiírta a STEP bővítését célzó első pályázati felhívást, amelynek költségvetése 2025-ben 300 millió EUR (projektenként legfeljebb 30 millió EUR összegű támogatással), a 2025–2027 közötti időszakban (a 2025. évi költségvetést is beleértve) 900 millió EUR-ra tervezett növeléssel; továbbá kiírt öt pályázati felhívást STEP-vonatkozású kihívások kezelésére, 250 millió EUR teljes költségvetéssel. Az értékelési küszöbértékeket teljesítő projektekre a jövőben a STEP bővítését célzó pályázati felhívás és a STEP-vonatkozású kihívásokkal foglalkozó pályázati felhívások keretében is odaítélnek STEP-pecséteket. Ezt azonban a Bizottság nem vette figyelembe az ezen éves jelentésben elszámolt, 2024-re vonatkozó teljes finanszírozási összegek esetében, mivel a pályázati felhívások nem zárultak le abban az évben.

[15] A 2024-ben kiírt, 2025-ben lezáruló pályázati felhívásokat ezért ez az éves jelentés nem veszi figyelembe.

1. TÁBLÁZAT: A három ágazat STEP-vonatkozású 2024. évi pályázati felhívásainak összefoglalása a STEP-vonatkozású, közvetlen irányítás alá tartozó programok szerint (millió EUR-ban)

Ágazat	Program	A pályázati felhívás témaköre	Költségvetés (millió EUR-ban)	Kiírás	Lezárás
Tiszta és erőforrás-hatékony technológiák	**Innovációs Alap**	Általános dekarbonizáció – nagy volumenű projektek	1 700 EUR	2023. november	2024. április
		Általános dekarbonizáció – közepes volumenű projektek	500 EUR	2023. november	2024. április
		Általános dekarbonizáció – kis volumenű projektek	200 EUR	2023. november	2024. április
		Tiszta technológiák gyártása	1 400 EUR	2023. november	2024. április
		Kísérleti projektek	200 EUR	2023. november	2024. április
	Európai Védelmi Alap	Katonai táborok energiafüggetlen és energiahatékony rendszerei	40 EUR	2024. június	2024. november
Tiszta technológiák összesen	**4 040 EUR**				
Digitális technológiák	**Horizont Európa**	Kvantum-űrgravimetria – B. szakasz, tanulmányozás és technológiai érettség	14 EUR	2023. november	2024. április
		Űrtechnológiák Európa függetlenségének és versenyképességének szolgálatában	20 EUR	2023. november	2024. április
	Digitális Európa program	Kiemelkedő teljesítményű, nyílt forráskódú európai alapmodell rendelkezésre bocsátása a finomhangoláshoz	25 EUR	2024. február	2024. május

		Az európai számításifelhő-szolgáltatások referencia-alkalmazásainak fejlesztése (ipari IoT-peremhálózat és távközlési peremhálózat fejlesztése)	30 EUR	2024. február	2024. május
		Speciális oktatási programok a kulcsfontosságú kapacitási területeken	55 EUR	2024. július	2024. november
	Európai Védelmi Alap	Pilóta nélküli, együttműködő harci légijármű-rendszerek (U-CCA rendszerek)	15 EUR	2024. június	2024. november
		Biztonságos és adaptív víz alatti kommunikáció személyzet nélküli tengeralattjáró rendszerekhez	24 EUR	2024. június	2024. november
		A valóságban mutatkozó hiányosságok áthidalásának módszerei	15 EUR	2024. június	2024. november
		Elektronikai alkatrészek	25 EUR	2024. június	2024. november
		Kvantumtechnológiák	24 EUR	2024. június	2024. november
		Mesterséges intelligencián alapuló többfunkciós apertúra és adó-vevő	45 EUR	2024. június	2024. november
		Többdimenziós védelmi kommunikációs szabvány	25 EUR	2024. június	2024. november
		Kis méretű, továbbfejlesztett, európai pilóta nélküli légijármű-rendszerek	11 EUR	2024. június	2024. november
		Új generációs kooperatív kiberbiztonsági gyakorlótér	48 EUR	2024. június	2024. november
		Biztonságos hullámforma a	25 EUR	2024. június	2024. november

		műholdas kommunikációhoz			
		Többcélú, pilóta nélküli földi rendszerek	50 EUR	2024. június	2024. november
		Egészségügyi vészhelyzetekre vonatkozó szimuláció és képzés	10 EUR	2024. június	2024. november
Digitális technológiák összesen	**461**				
Biotechnológiák	**EU4Health**	Európai Oltóanyag-fejlesztési Központ (EVH)	102 EUR	2024. május	2024. szeptember
		Új antivirális készítmények kifejlesztésének támogatását célzó pályázati felhívások	10 EUR	2024. május	2024. szeptember
		Innovatív gyógyszergyártási technológiák és eljárások Unión belüli támogatását célzó pályázati felhívások	17 EUR	2024. május	2024. szeptember
	Európai Védelmi Alap	Védelmi célú egészségügyi ellenintézkedésekkel foglalkozó szövetség – Kutatási tevékenységek	15 EUR		
		Védelmi célú egészségügyi ellenintézkedésekkel foglalkozó szövetség – Fejlesztési tevékenységek	10 EUR		
Biotechnológia összesen	**154 EUR**				
Mindösszesen			**4 655 EUR**		

Forrás: az Európai Bizottság szolgálatainak adatszolgáltatásai.

2024 végéig[16] nem került sor az Európai Védelmi Alap és a Digitális Európa[17] program témaköreire benyújtott pályázatok elbírálására. Az összes többi témakör elbírálása lezajlott, melynek eredményeként **4,9 milliárd EUR[18] finanszírozást ítéltek oda**.

A következő szakaszok részletes bontásban közlik a STEP hatását a három technológiai ágazatában, valamint az uniós tagállamokban és régiókban is. A regionális elemzés a **NUTS 2 statisztikai osztályozást** (NUTS 2024, Eurostat) követi.

2.2.1. A tiszta innováció ösztönzése

A **tiszta és erőforrás-hatékony technológiákra** való átállás Európa ipar- és éghajlat-politikai stratégiájának központi eleme, amely támogatja az európai zöld megállapodás szerinti klímasemlegesség 2050-ig történő elérésére tett uniós erőfeszítéseket. Ez a közelmúltban az uniós tisztaipar-megállapodásban[19] tükröződött.

A STEP-rendelet ezt az ágazatot stratégiai prioritásként ismerte el a „nettó zéró" iparról szóló jogszabályhoz[20] igazodva, amelynek célja, hogy a technológiai szuverenitás biztosítása és a külső beszállítóktól való függőség csökkentése érdekében fokozza a kulcsfontosságú tiszta technológiák Európán belüli gyártását. Másképp fogalmazva: az e technológiákra irányuló beruházások nemcsak a kibocsátáscsökkentés, hanem az ipari versenyképesség megerősítése és az EU energiafüggetlenségének biztosítása szempontjából is kritikus fontosságúak.

A tiszta és erőforrás-hatékony technológiák az innovációk széles spektrumát foglalják magukban, **a megújulóenergia-technológiáktól a fenntartható üzemanyagokig, a szén-dioxid-leválasztásig és a dekarbonizációs technológiákig**[21].

Az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (EU ETS) által finanszírozott Innovációs Alap messze a legnagyobb mértékben járult hozzá a STEP célkitűzéseihez a Bizottság közvetlen irányítása alá tartozó programok közül. Az Innovációs Alap keretében a STEP-hez igazodó első pályázati felhívás 2024 áprilisában zárult le. Ez a pályázati felhívás jelentős, 4 milliárd EUR költségvetést különített el a tiszta technológiák fejlesztésének támogatására.

---

[16] A 2024-re vonatkozó éves jelentés a 2024. december 31-ig lezárt pályázati felhívásokra terjed ki, függetlenül attól, hogy az eredmények kihirdetésére sor került-e az év végéig.

[17] 2025 márciusáig a Digitális Európa program három témakörében lezárult az elbírálás, és 17 STEP-pecsét odaítélésére került sor. Ezekről a 2025-re vonatkozó éves jelentés számol majd be.

[18] Ez az összeg az Innovációs Alap, a Horizont Európa és „az EU az egészségért" program keretében finanszírozásra kiválasztott projekteknek odaítélt teljes összegnek felel meg. Az említett összeg a támogatási megállapodások aláírásakor kiigazítható, ami módosíthatja az egyes hozzájárulásokat, és nem egyeztethető össze a bevezető bekezdésben szereplő 4,6 milliárd EUR összeggel, amely a 2024-ben lezárt, STEP-hez kapcsolódó pályázati felhívások keretében mind az öt, közvetlen irányítás alá tartozó STEP-vonatkozású program alapján allokált költségvetési forrásokra vonatkozik (szemben az odaítélt finanszírozással).

[19] A Bizottság közleménye – Tisztaipar-megállapodás: a versenyképességet és a dekarbonizációt szolgáló közös ütemterv, COM(2025) 85 final, 2025, elérhető a következő internetcímen: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex:52025DC0085.

[20] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1735 rendelete (2024. június 13.) a „nettó zéró" technológiák európai gyártási ökoszisztémájának megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról és az (EU) 2018/1724 rendelet módosításáról, elérhető a következő internetcímen: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj.

[21] A STEP-rendelet hatálya alá tartozó technológiák részletes, de nem kimerítő jellegű felsorolása megtalálható a Stratégiai Technológiák Európai Platformjának (STEP) létrehozásáról szóló (EU) 2024/795 rendelet egyes rendelkezéseiről szóló C/2024/3248 bizottsági közleményben, 2024, amely elérhető a következő internetcímen: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3209/oj.

A tőkekiadásokra (CAPEX) vonatkozó követelmények és a technológiai fókusz alapján öt témakörre épülő felhívások olyan területekre terjedtek ki, mint az általános dekarbonizáció, a tiszta technológiák gyártása és a kísérleti projektek. Az Innovációs Alap összes pályázati felhívásához hasonlóan a projektek elbírálása az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése szempontjából jelentkező potenciál, az innováció szintje, az érettség, a replikálhatóság és a költséghatékonyság alapján történt, szigorú kiválasztási eljárás biztosításával.

Az e pályázati felhívások keretében finanszírozásra kiválasztott projektekhez jelentős pénzügyi támogatást rendeltek. Összesen **85 projekt előzetes kiválasztására került sor, amelyekre összesen 4,8 milliárd EUR pénzügyi támogatást**[22] ítéltek oda; a vissza nem térítendő támogatások a projektek finanszírozási hiányában a tőke- és a működési kiadásoknak egyaránt legfeljebb 60 %-át fedezték, így elegendő mozgástér maradt az elszámolható költségek nem finanszírozott hányadának fedezését célzó egyéb pénzügyi erőforrásokra. E projektek között megtalálható a maga nemében első, vegyszerek és építőanyagok biomassza-hulladékból történő előállítására irányuló technológia kifejlesztése Szlovákiában (L1X), az első, hőenergia-tárolásra szolgáló, nagy teljesítményű, 20 megawattos, föld alatti tartály Ausztriában (ScaleUp), valamint a szén-dioxid tartós, föld alatti tárolása Dániában (Greensand Future)[23].

Három, határokon átnyúló, több kedvezményezettet érintő kezdeményezés is elnyert finanszírozást, összesen 150,6 millió EUR értékben. Ezt szemléltető példa a Franciaország és Hollandia között folyamatban lévő, Energy Observer 2 elnevezésű projekt, amely a világ első folyékonyhidrogén-szállító hajójának kifejlesztését, építését és üzemeltetését irányozza elő.

[22] Ezek a számadatok pillanatképet adnak a releváns pályázati felhívás(ok) eredményeiről. A projektgazdák és a Bizottság közötti támogatási megállapodások későbbi aláírása következtében előfordulhat, hogy a vissza nem térítendő támogatást elnyert projektek száma és az egyes hozzájárulások is kiigazításra szorulnak.

[23] Néhány kiválasztott, nyertes projektről további részletek a következő internetcímen érhetők el: https://strategic-technologies.europa.eu/step-documents_hu

4. ÁBRA: A tisztatechnológiai ágazatban 2024-ben odaítélt vissza nem térítendő támogatások földrajzi megoszlása a STEP-vonatkozású uniós finanszírozási programok szerint részletezve

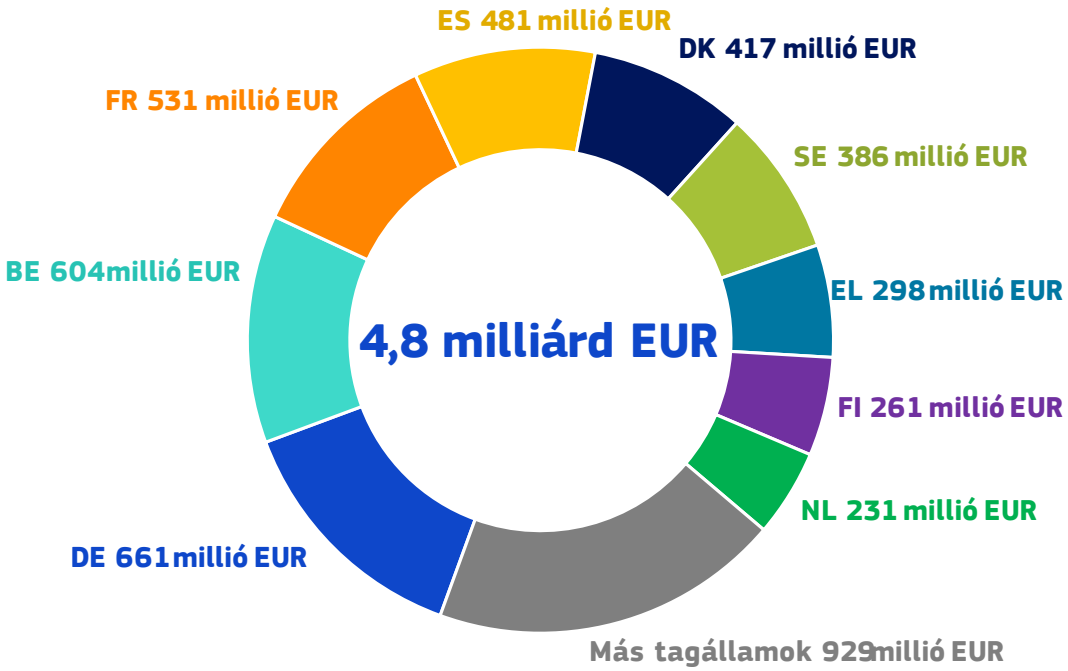

Forrás: az Európai Bizottság szolgálatainak adatszolgáltatásai.

Ebben az ágazatban Németországban és Belgiumban letelepedett szervezetek voltak messze a legnagyobb címzettjei a STEP-hez kapcsolódó, vissza nem térítendő támogatásoknak: 661 millió EUR-t, illetve 604 millió EUR-t kaptak. Ezeket az országokat Franciaország (530 millió EUR), Spanyolország (480 millió EUR) és Dánia (417 millió EUR)[24] követte.

2.2.2. A digitális és mélytechnológiai innovációk felgyorsítása

A **digitális és mélytechnológiák** döntő szerepet játszanak Európa technológiai szuverenitásának és digitális rezilienciájának előmozdításában. Ez az ágazat élvonalbeli innovációk széles spektrumát magában foglalja, beleértve **a fejlett számítástechnikát, a mesterséges intelligenciát (MI), a kiberbiztonságot, a mikroelektronikát és a kvantumtechnológiákat**[25], amelyek mind alapvető fontosságúak a Digitális évtized 2030 uniós szakpolitikai program[26] szempontjából, amelynek célja Európa digitális infrastruktúrájának, készségeinek és technológiai vezető szerepének megerősítése.

[24] Az Innovációs Alap STEP-pecsétjei alapján az egynél több régióban található, több kedvezményezettet érintő projektek esetében az adott régiónak/tagállamnak odaítélt pénzügyi hozzájárulás összegét úgy kell kiszámítani, hogy a projekthez nyújtott teljes hozzájárulást egyenlően el kell osztani a helyszínei között.

[25] A STEP-rendelet hatálya alá tartozó technológiák részletes, de nem kimerítő jellegű felsorolása megtalálható a Stratégiai Technológiák Európai Platformjának (STEP) létrehozásáról szóló (EU) 2024/795 rendelet egyes rendelkezéseiről szóló C/2024/3209 bizottsági közleményben, 2024, amely elérhető a következő internetcímen: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3209/oj.

[26] AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2022/2481 HATÁROZATA (2022. december 14.) a Digitális évtized 2030 szakpolitikai program létrehozásáról.

E technológiák stratégiai jelentőségének elismerése mellett a STEP 2024. évi támogatását a Horizont Európa program két témaköréből, a Digitális Európa program három témaköréből és az Európai Védelmi Alap tizenkét témaköréből folyósították. 2024-ben összesen **461 millió EUR-t különítettek el** a STEP-vonatkozású intézkedésekre a digitális technológiai ágazatban.

2024 végéig hat projektet választottak ki finanszírozásra a Horizont Európa program fent említett pályázati felhívásai keretében[27], amelyek az elszámolható költségeik 100 %-át fedező támogatásban részesültek. A Digitális Európa programhoz és az Európai Védelmi Alaphoz benyújtott pályázatok elbírálása még folyamatban van.

A Horizont Európa program II. pillérének („Digitális gazdaság, ipar és világűr” elnevezésű) 4. klaszterén belül összesen 18,2 millió EUR-t különítettek el ezekre a projektekre a STEP-védjeggyel ellátott témakörök keretében. Mindezeket a projekteket az uniós tagállamokban létrehozott, több országra kiterjedő konzorciumok népszerűsítették, Norvégia és Izland is jogosult volt támogatásra.

5. ÁBRA: A digitális technológiák ágazatában 2024-ben odaítélt vissza nem térítendő támogatások földrajzi megoszlása a STEP-vonatkozású uniós finanszírozási programok szerint részletezve

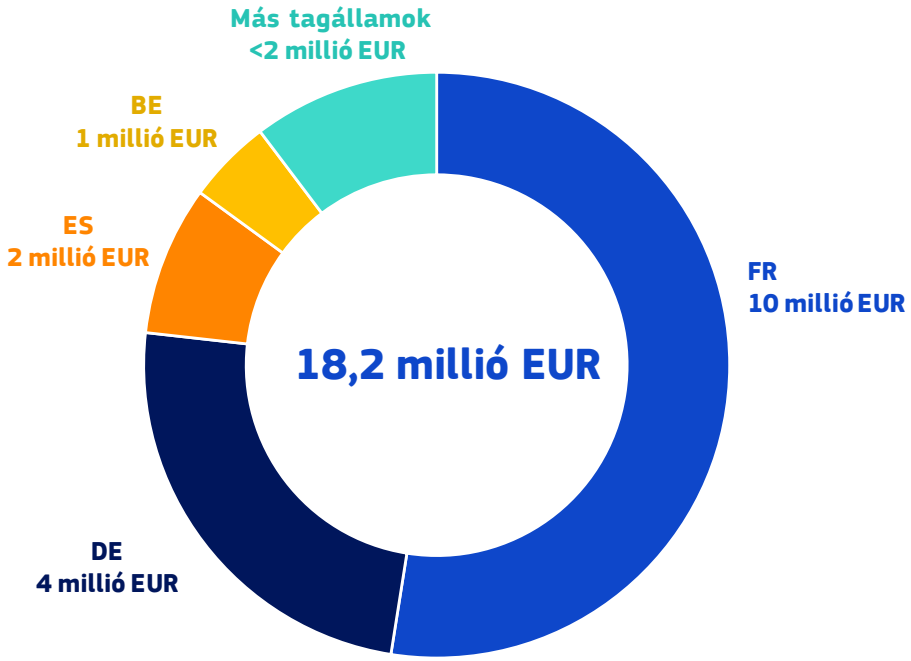

Forrás: az Európai Bizottság szolgálatainak adatszolgáltatásai.

[27] 2024 végéig hat projektet választottak ki finanszírozásra az „Űrtechnológiák Európa függetlenségének és versenyképességének szolgálatában” elnevezésű témakörben. A második témakörben kiválasztott projektre szánt támogatás odaítélését a konzorcium egyik fontos partnerének kilépése miatt elhalasztották. Az e második témakör/pályázati felhívás keretében kiválasztott projekt esetében a vissza nem térítendő támogatás aláírására várhatóan 2025 második negyedévében kerül sor.

Nemzeti szinten franciaországi és németországi szervezetek jelentek meg a STEP-hez kapcsolódó támogatások kiemelt címzettjeiként ezen a területen: 9,6 millió EUR, illetve 4,4 millió EUR támogatásban részesültek. Ezeket az országokat Spanyolország (1,5 millió EUR) és Belgium (0,8 millió EUR) követte[28].

A projektekre példaként említhető többek között a francia, német és olasz projektgazdák közötti együttműködéssel megvalósított PUMA, amely az EU-nak az űralkalmazásokhoz használt mikroelektronika területén fennálló stratégiai függőségeivel foglalkozik, valamint a SPACELINK, amelyben görögországi, németországi, franciaországi és belgiumi szervezetek egymással együttműködve fejlesztenek majd ki űrminőségű optikai kommunikációhoz tartozó komponenseket[29].

2.2.3. A biotechnológiák szerepének megerősítése

A biotechnológiák kulcsszerepet játszanak az orvosi innováció előmozdításában, az egészségügyi reziliencia megerősítésében, valamint Európa kritikus fontosságú orvosi eszközök terén megvalósítandó stratégiai autonómiájának elősegítésében. Ez az ágazat élvonalbeli területek széles spektrumát fogja át, többek között **a genomikát és a farmakogenomikát, a DNS-szintézist, a sejt- és szövettechnikát, a bioinformatikát és a nanobiotechnológiákat**. A STEP biotechnológiákra helyezett hangsúlyának célja az innováció felgyorsítása, az ellátásbiztonság garantálása és Európa versenyképességének megerősítése az élettudományok terén.

2024-ben a STEP biotechnológiákhoz nyújtott támogatása **„az EU az egészségért" program** keretében három, az **Európai Védelmi Alap** keretében pedig két STEP-vonatkozású témakörnek köszönhetően konkretizálódott. Ezek a témakörök több mint **150 millió EUR** költségvetést különítettek el antivirális készítmények fejlesztésével, oltóanyag-gyártással, alapvető gyógyszerek gyártásával kapcsolatos projektek támogatására, valamint védelmi egészségügyi ellenintézkedésekre. E beruházások célja Európa jövőbeli egészségügyi válságokra való felkészültségének javítása, a külső beszállítóktól való függőség csökkentése, valamint az orvosbiológiai áttörések következő generációjának ösztönzése.

2024 végéig csak „az EU az egészségért" program témaköreire benyújtott pályázatok elbírálására és az eredmények közlésére került sor; a STEP-vonatkozású pályázati felhívások keretében odaítélt teljes összeg **130 millió EUR** körüli. Hét projekt részesült vissza nem térítendő támogatásban, amely az elszámolható költségeik 60–80 %-át fedezte. A támogatott projektek közül négy projekt több kedvezményezettre kiterjedő kezdeményezés, három projektet pedig több országra kiterjedő konzorciumok hajtanak végre; társult harmadik országbeli szervezetek[30] szintén támogathatók. E projektek között szerepel egy folyamatos gyógyszerpermetes szárítási eljárás portugáliai kifejlesztése, amely javítani fogja az EU-n belüli gyógyszergyártás hatékonyságát, méretezhetőségét és rugalmasságát (PharmSD 3.0), valamint egy MI- és robotvezérelt gyógyszergyártási platform, amely Finnországban, Svédországban, Franciaországban, Észtországban és Németországban letelepedett szervezetek együttműködésével valósul meg (RoboPharma)[31].

[28] Az egynél több helyszínen megvalósuló projektek esetében az adott régiónak/tagállamnak odaítélt pénzügyi hozzájárulás összegének kiszámítása az ott letelepedett szervezetnek vagy szervezeteknek odaítélt pénzügyi hozzájárulás alapján történik.

[29] Néhány kiválasztott, nyertes projektről további részletek a következő internetcímen érhetők el: https://strategic-technologies.europa.eu/step-documents_hu

[30] Lásd: „az EU az egészségügyért" programban részt vevő országok jegyzéke

[31] Néhány kiválasztott, nyertes projektről további részletek a következő internetcímen érhetők el: https://strategic-technologies.europa.eu/step-documents_hu

6. ÁBRA: A biotechnológiai ágazatban 2024-ben odaítélt vissza nem térítendő támogatások földrajzi megoszlása a STEP-vonatkozású uniós finanszírozási programok szerint részletezve

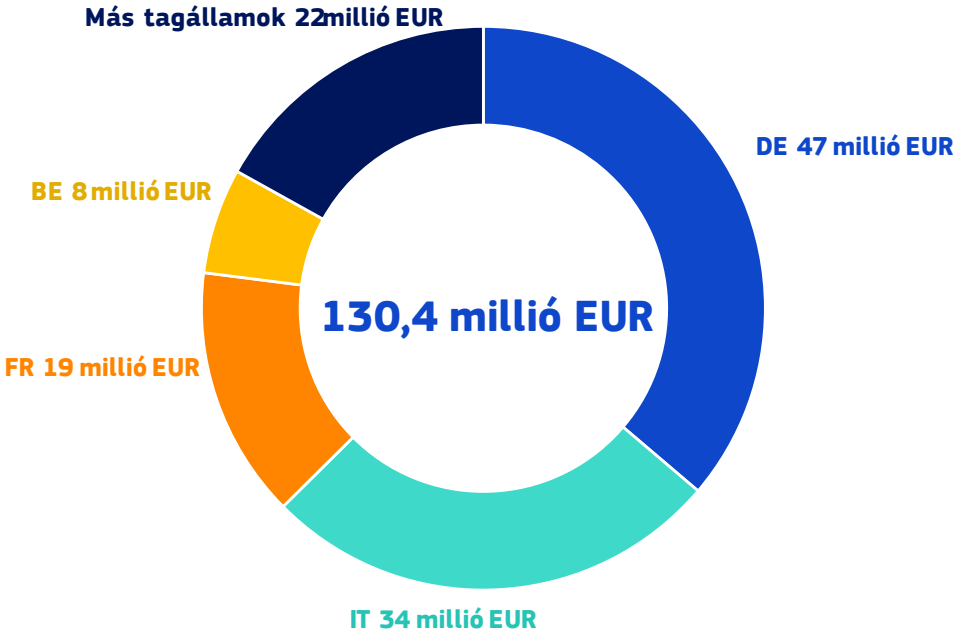

Forrás: az Európai Bizottság szolgálatainak adatszolgáltatásai.

Németországi, illetve olaszországi szervezetek jelentek meg kiemelt kedvezményezettként: 47 millió EUR-t, illetve 34 millió EUR-t kaptak. Ezeket az országokat Franciaország követte, amely 19 millió EUR összegű vissza nem térítendő támogatást szerzett[32].

2.3. Kohéziós politikai alapok

A kohéziós politika bizonyult az egyik olyan szakpolitikának, amely jelentős mértékben hozzájárult a STEP célkitűzéseinek megvalósításához, valamint az európai gazdaság versenyképességének és rezilienciájának megerősítéséhez. A STEP által a kohéziós politika terén bevezetett legfontosabb rugalmassági tényezők és ösztönzők között szerepelt a kkv-któl eltérő vállalkozásokon belüli termelőberuházások finanszírozhatósága az Európai Regionális Fejlesztési Alap célzott STEP-prioritásai keretén belül, **a célzott STEP-prioritás szintjén biztosított magasabb, akár 100 %-os finanszírozási arány**, valamint **a STEP-prioritásokra az uniós költségvetésből fizetett juttatás 30 %-ának egyszeri, 30 %-os előfinanszírozása**.

A tagállamok határozott érdeklődésének kielégítése érdekében az Európai Bizottság 2024 áprilisában, röviddel a STEP-rendelet hatálybalépését követően – elsősorban a kohéziós politikai alapok irányító hatóságainak szánt – technikai szemináriumot[33] szervezett a STEP kohéziós politikai programok

[32] Az egynél több helyszínen megvalósuló projektek esetében az adott régiónak/tagállamnak odaítélt pénzügyi hozzájárulás összegének kiszámítása az ott letelepedett szervezetnek vagy szervezeteknek odaítélt pénzügyi hozzájárulás alapján történik.

[33] Inforegio – 2021–2027 közötti technikai szemináriumok, elérhetőek a következő internetcímen: https://ec.europa.eu/regional_policy/2021-2027/technical-seminars/step_en

keretében történő végrehajtásának egyértelművé tétele, valamint a STEP hatályával kapcsolatos eligazítás céljából.

A Bizottsághoz **2024. augusztus 31-ig** érkezett be **a programmódosítási kérelmek első hulláma**, amelyek a kohéziós politikai alapok félidős felülvizsgálata előtt rendeltek forrásokat STEP-beruházásokhoz. Azóta további informális egyeztetések folynak több tagállammal, több egyeztetés hivatalos programmódosítási kérelmet eredményezett.

2024. december végéig **hat tagállam 41 STEP-módosítást nyújtott be** a Bizottságnak jóváhagyásra, azok **a kohéziós politikai alapokból** összesen **6,4 milliárd EUR**-t érintettek. 2025 folyamán további módosítások várhatók.

Az összegek megoszlása a következő:

- 4,8 milliárd EUR az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) keretében,
- 838 millió EUR az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) keretében,
- 764 millió EUR az Igazságos Átmenet Alap (IÁA) keretében.

2.3.1. A STEP kohéziós politikán belüli alkalmazásának elemzése

Az Európai Bizottság 2024. december 31-ig 29 – összesen közel 5,9 milliárd EUR-ra vonatkozó – STEP-módosítást hagyott jóvá hat tagállamban (*lásd az alábbi 2. táblázatot és a 7. ábrát).*

2. TÁBLÁZAT: A 2024. évi forrásallokációk áttekintése (millió EUR-ban)

Tagállam	Megnevezés	ERFA (millió EUR)	IÁA (millió EUR)	ESZA+ (millió EUR)	Összesen (millió EUR)
DE	Több alapot (ERFA/IÁA) érintő program, Észak-Rajna-Vesztfália (2021–2027)	200,20	301,60		501,8
DE	Baden-Württembergi ERFA-program (2021–2027)	62,22			62,2
DK	Zöld technológiák és készségek az igazságos átmenethez		52,30		52,3
ES	Katalóniai ERFA-program (2021–2027)	113,51			113,5
DE	Bajorországi ERFA-program (2021–2027)	104,54			104,5
DE	Schleswig-Holsteini ERFA-program (2021–2027)	47,00			47,0
IT	Lazio – regionális ERFA-program (2021–2027)	109,04			109,0
IT	Szicíliai ERFA-program (2021–2027)	615,20			615,2
IT	Szardíniai regionális ERFA-program (2021–2027)	166,01			166,0
ES	Kantábriai ERFA-program (2021–2027)	15,53			15,5
IT	Lombardiai regionális ERFA-program (2021–2027)	120,00			120,0
FR	Hauts de France-i ERFA-ESZA+-IÁA-program (2021–2027)			34,87	34,9
IT	Campaniai regionális ERFA-program (2021–2027)	581,14			581,1
DE	Mecklenburg-Elő-Pomerániai ERFA-program (2021–2027)	138,69			138,7
ES	Madrid autonóm közösségi ERFA-program (2021–2027)	72,67			72,7
IT	Calabriai regionális ERFA-, ESZA+ program (2021–2027)	264,45			264,5
IT	Apuliai regioniális ERFA-, ESZA+ program (2021–2027)	471,53			471,5
ES	Aragóniai ERFA-program (2021–2027)	23,44			23,4
RO	Egészségügy	351,77		114,44	466,2
IT	Emilia-Romagna-i regionális ERFA-program (2021–2027)	61,46			61,5
IT	Kutatás, innováció és versenyképesség a zöld és digitális átállásért nemzeti program (2021–2027)	558,46			558,5
IT	Umbriai regionális ERFA-program (2021–2027)	31,42			31,4
RO	Intelligens növekedés, digitalizáció és pénzügyi eszközök	271,01			271,0
RO	Igazságos átmenet		266,33		266,3
FR	Île-de-France és Szajna-medence, regionális ERFA-ESZA+ program (2021–2027)	35,19		12,48	47,7
DE	Bajorország – ESZA+			36,92	36,9
ES	Kantábria – ESZA+			3,17	3,2
ES	Madrid – ESZA+			63,82	63,8
RO	Oktatás és foglalkoztatás – Románia – ESZA+			572,63	572,6
Összesen	**29**	**4 414,5**	**620,2**	**838,3**	**5 873,0**

Forrás: tagállami adatszolgáltatások.

7. ÁBRA: A STEP-allokációk teljes összege az elfogadott programokban 2024-ben (millió EUR-ban)

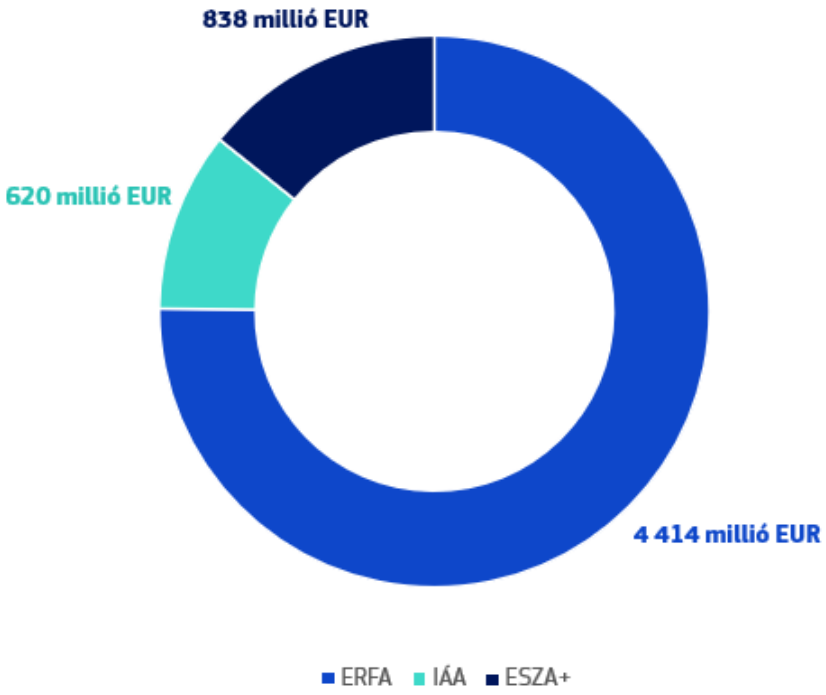

Forrás: tagállami adatszolgáltatások.

A STEP-beruházások földrajzi megoszlása

A STEP-vonatkozású beruházások többségét franciaországi, németországi, olaszországi és spanyolországi regionális programok javasolták (lásd az alábbi ábrát), azaz 29 elfogadott programból 23 javasolta, 3,7 milliárd EUR értékű STEP-allokációval (ERFA: 3,23 milliárd EUR, ESZA+: 151 millió EUR és IÁA: 302 millió EUR). A fennmaradó hat nemzeti program 2,2 milliárd EUR értékű módosítást tartalmazott (ERFA: 1,18 milliárd EUR, ESZA+: 687 millió EUR és IÁA: 319 millió EUR).

8. ÁBRA: Az elfogadott program földrajzi helye 2024-ben

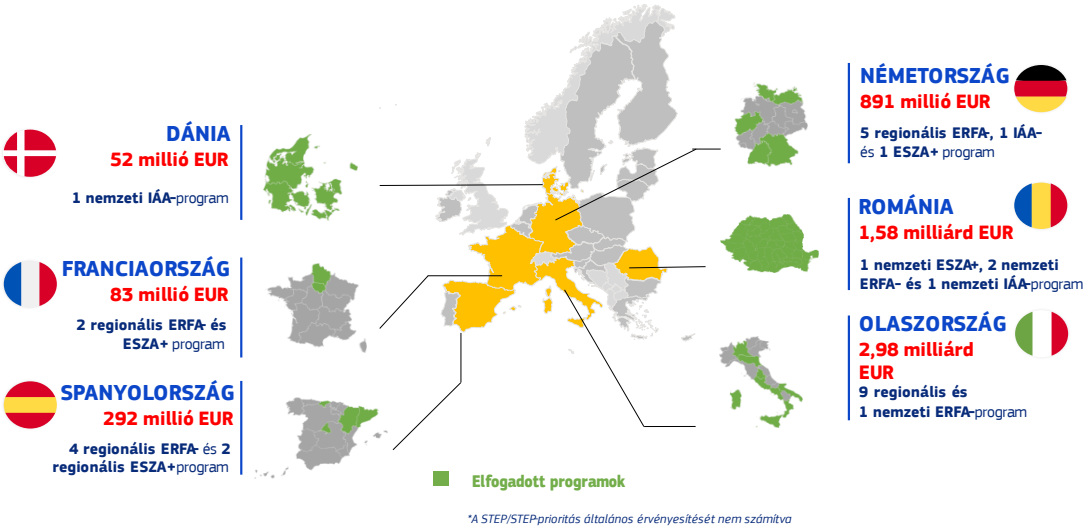

Forrás: tagállami adatszolgáltatások.

9. ÁBRA: A STEP-módosítások pénzügyi volumene tagállamonként 2024-ben (benyújtott, illetve elfogadott, összeg szerint csökkenő)[34] (millió EUR-ban)

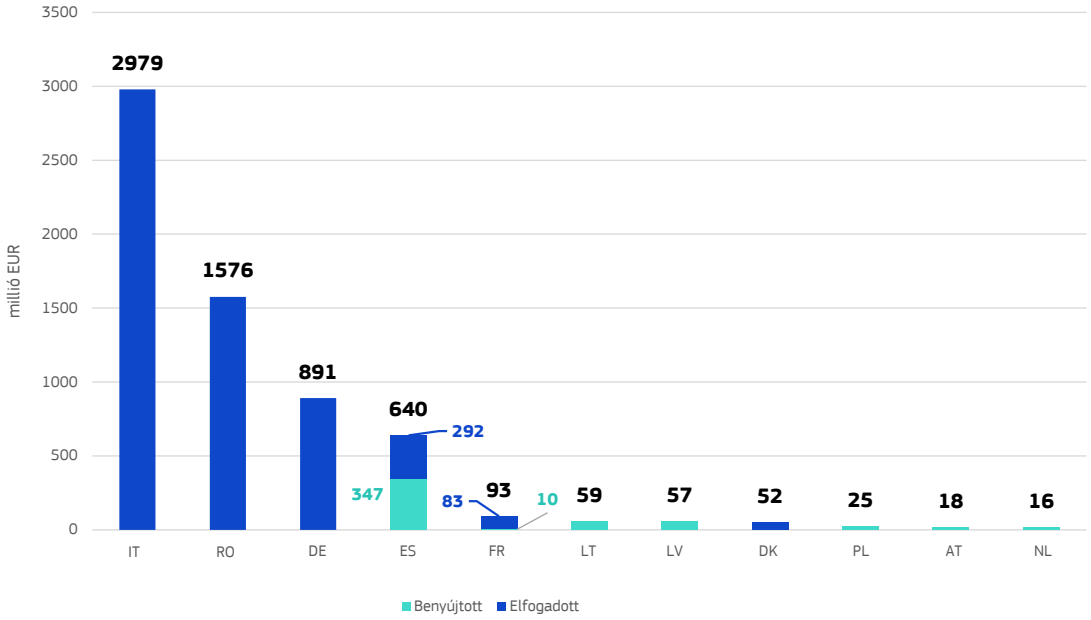

Forrás: tagállami adatszolgáltatások.

Ami az ERFA-t és az ESZA+-t illeti, a STEP-allokációk több mint kétharmadát átprogramozták a kevésbé fejlett régiók számára[35].

[34] Csak a célzott prioritásokat vagy kifejezetten a STEP-hez rendelt, ismert összegeket tartalmazó programok esetében, a beavatkozási területek költségvetési allokációi alapján.

[35] „Kevésbé fejlett régiók": az (EU) 2021/1060 rendelet szerint az uniós tagállamok azon régiói, amelyekben az egy főre jutó GDP nem éri el a 27 uniós tagállam egy főre jutó átlagos bruttó hazai termékének (GDP) 75 %-át.

10. ÁBRA: Az ERFA és az ESZA+ keretében biztosított STEP-allokációk pénzügyi volumene régiókategóriánként 2024-ben (millió EUR-ban)

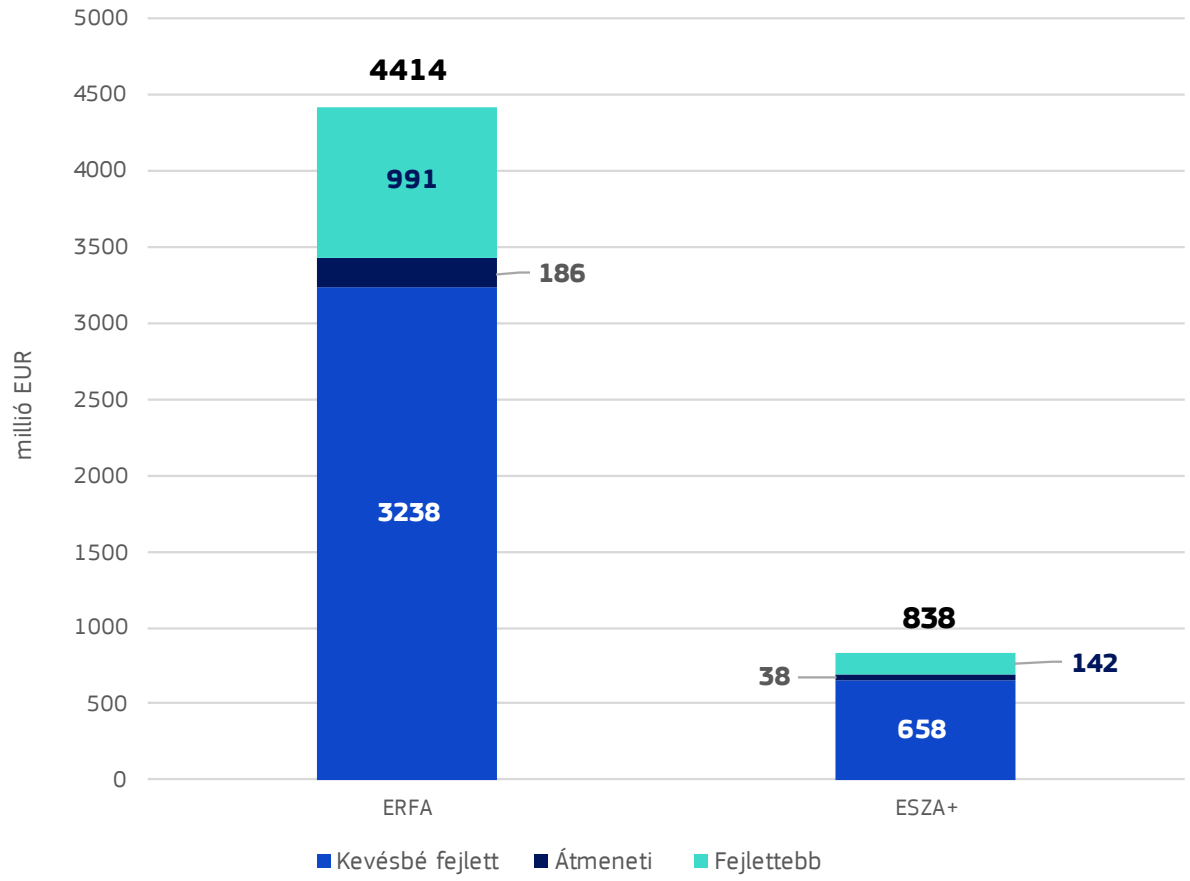

Forrás: tagállami adatszolgáltatások.

A STEP-beruházások ágazati megoszlása

A 2021–2027 közötti programozási időszakban a kohéziós politika célja a polgárokhoz közelebb álló, intelligensebb, zöldebb, összekapcsoltabb, szociálisabb és befogadóbb Európa támogatása.E fő *szakpolitikai célkitűzések* alatt részletesebb *konkrét célkitűzések* szerepelnek (lásd: Az európai strukturális és beruházási alapok nyílt hozzáférésű adatainak portálja – Európai Bizottság | Kohéziós nyílt hozzáférésű adatok). A **STEP-rendelet két új konkrét célkitűzést vezetett be az ERFA és a Kohéziós Alap (KA) keretében** az ipari fejlődés megszilárdítását és a stratégiai ágazatok értékláncainak megerősítését célzó beruházások támogatása érdekében.

A kohéziós politikai alapok keretébe tartozó STEP-beruházások több mint **60 %**-a a jövőben **az „Intelligensebb Európa” szakpolitikai célkitűzés új, konkrét célkitűzése** keretében valósul meg, ezt követi a **„Zöldebb Európa” szakpolitikai célkitűzés a tiszta technológiákra fordított mintegy 15 %-kal**. Az ESZA+ egész életen át tartó tanulásra és foglalkoztatásra irányuló intézkedésekkel fogja támogatni a készségeket, a „Szociális Európa” szakpolitikai célkitűzés keretébe tartozó STEP-beruházások 14 %-ával. Végezetül a STEP-beruházások 10 %-a az igazságos átmenet régiókban valósul meg az IÁA konkrét célkitűzése keretében (lásd a 11. ábrát).

11. ÁBRA: A STEP-módosítások pénzügyi volumene szakpolitikai célkitűzések és konkrét célkitűzések szerinti bontásban 2024-ben* (millió EUR-ban)

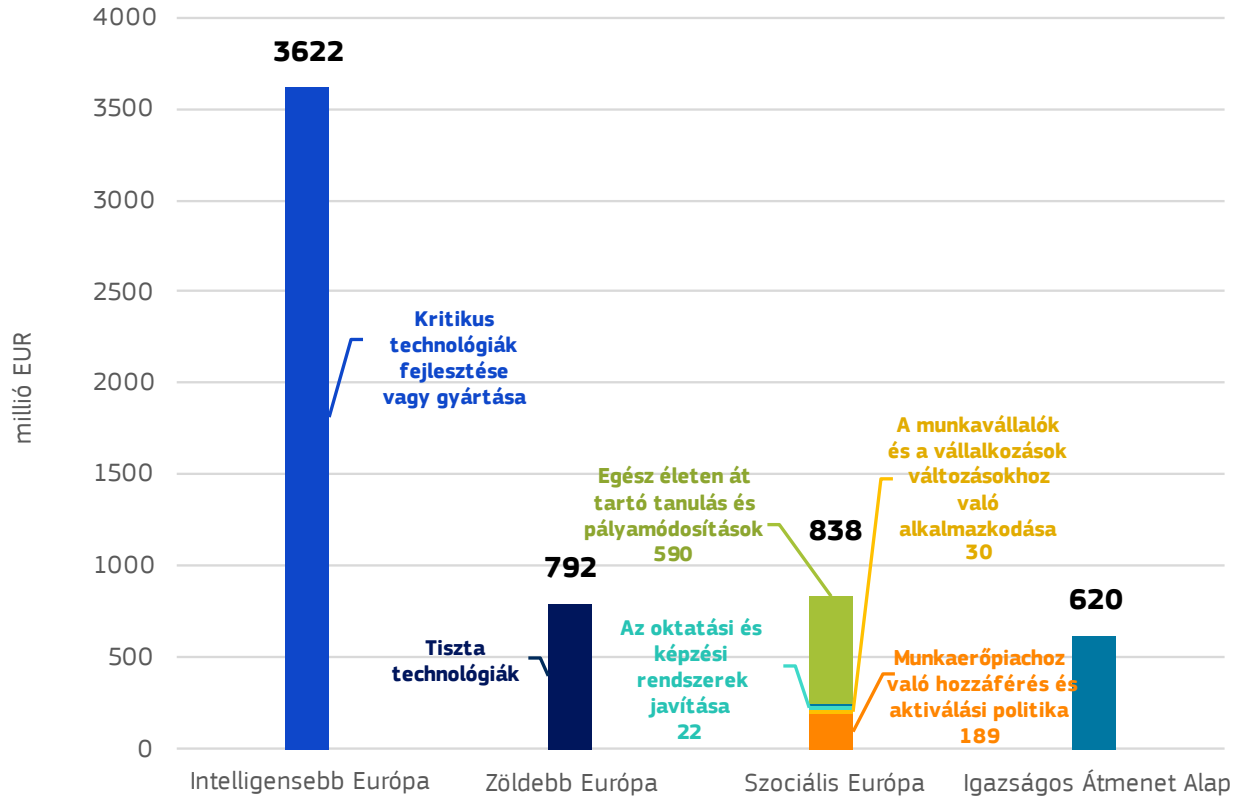

Forrás: tagállami adatszolgáltatások.
*Csak a célzott prioritásokat tartalmazó programok esetében.

A termelőberuházások a STEP keretében tervezett összegeknek mintegy 60 %-át teszik ki. A készségfejlesztésre, valamint kutatásra és innovációra irányuló beruházások a költségvetési allokáció 15 %-át teszik ki. A beruházások mintegy 10 %-a más tevékenységeket, például technológiatranszfert, üzleti inkubátorházakat, spin-off vállalkozásokat és induló innovatív vállalkozásokat, valamint az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdasághoz és az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciához kapcsolódó szolgáltatásokat fog támogatni (lásd a 12. ábrát).

12. ÁBRA: A STEP-módosítások pénzügyi volumene 2024-ben* ágazatonkénti bontásban (millió EUR-ban)

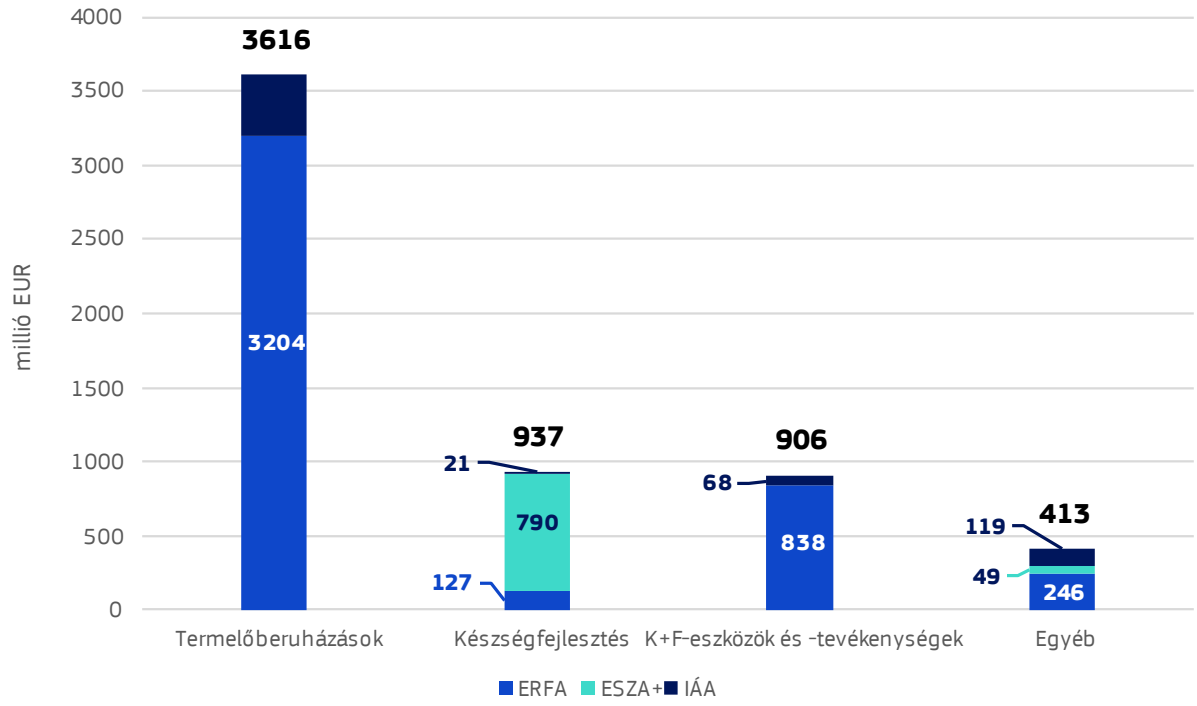

Forrás: tagállami adatszolgáltatások.
*(Csak a célzott prioritásokat vagy kifejezetten a STEP-hez rendelt, ismert összegeket tartalmazó programok esetében.)

A termelőberuházások STEP-ágazatonkénti megoszlását közelebbről megvizsgálva a beruházások meglehetősen egyenlően oszlanak meg (lásd a 13. ábrát). A költségvetési allokáció nagyobbik részét a kkv-któl eltérő vállalkozásokon belüli termelőberuházásokhoz rendelték, kihasználva azt a lehetőséget, hogy ezek a vállalkozások az ERFA keretében a STEP-hez kapcsolódó projekteknél finanszírozhatók.

13. ÁBRA: Termelőberuházások vállalkozástípusonkénti és STEP-ágazatonkénti bontásban a 2024. évi* prioritások szerint (millió EUR-ban)

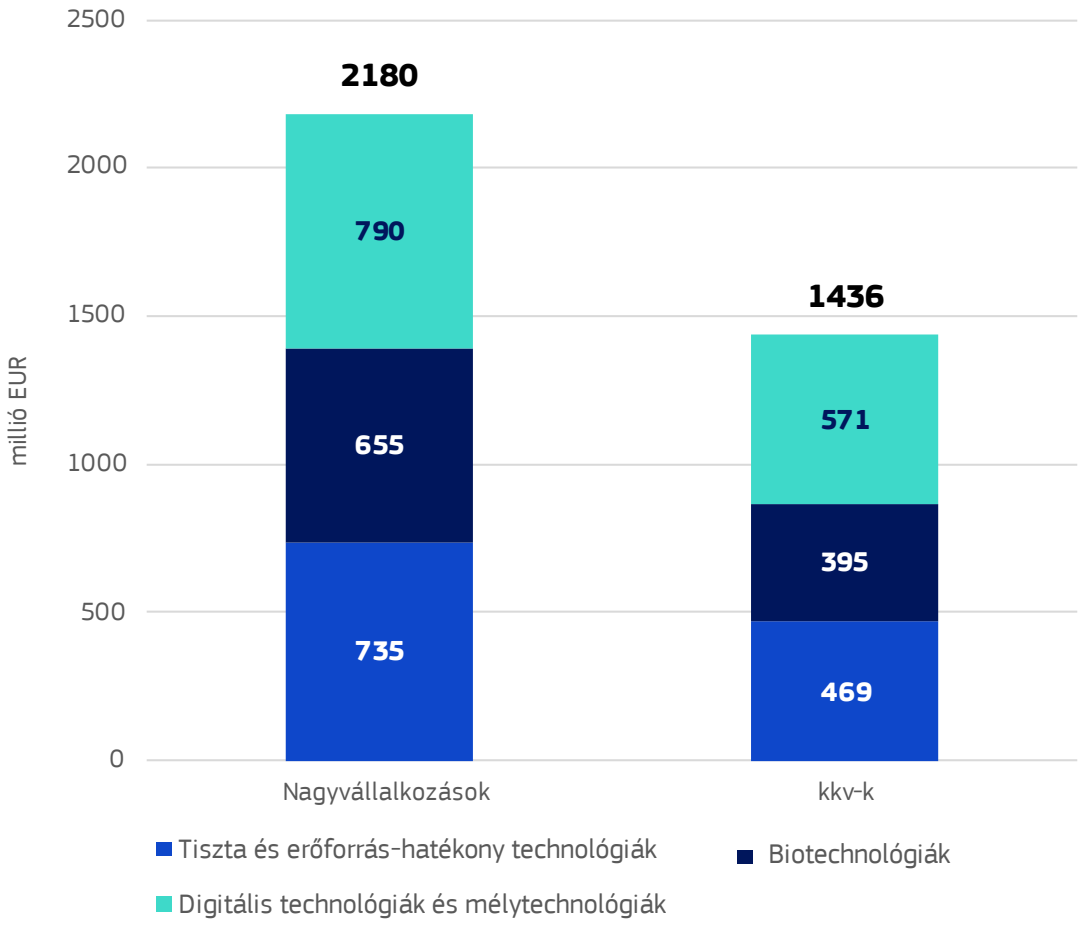

Forrás: tagállami adatszolgáltatások.
*(Csak a célzott prioritásokat vagy kifejezetten a STEP-hez rendelt, ismert összegeket tartalmazó programok esetében.)

A STEP-beruházások várható főbb eredményei

A tagállamok által a módosított programokban kiválasztott fő kimeneti és eredménymutatók alapján és a STEP célkitűzéseivel összhangban arra lehet következtetni, hogy a kohéziós politikai források számos vállalkozásnál társfinanszírozást fognak biztosítani a STEP-vonatkozású stratégiai technológiákhoz. Az elfogadott programok közül 23 esetében összesen mintegy 7 200 vállalkozásnál várható beruházás, ezen belül 2 900 vállalkozásnál a digitális technológiai ágazatban, 3 000 vállalkozásnál a tisztatechnológiai ágazatban és közel 570 vállalkozásnál a biotechnológiai ágazatban. A tervezett beruházások várhatóan 9 800 munkahelyet teremtenek a támogatott szervezeteknél.

2.3.2. A kohéziós politikai programok keretébe tartozó pályázati felhívások

A STEP első programmódosításainak jóváhagyását követően Dánia és Németország 2024 végéig négy, STEP-hez kapcsolódó pályázati felhívásról[36] számolt be, összesen 244 millió EUR értékben[37].

3. táblázat: A 2024. évi kohéziós politikai programok áttekintése

Tagállam	A program megnevezése	Teljes összeg millió EUR-ban	2024.12.31-i állapot
DK	Zöld technológiák és készségek az igazságos átmenethez	45,5	Lezárva
DE	Bajorországi ERFA-program (2021–2027)	47,0	Folyamatban lévő (határidő: 2025.1.31.)
	Schleswig-Holsteini ERFA-program (2021–2027)	11,4	Folyamatban lévő (határidő: 2025.8.31.)
	Több alapot (ERFA/IÁA) érintő program, Észak-Rajna-Vesztfália (2021–2027)	140,0	Folyamatban lévő (határidő: 2025.2.3.)
Összesen		**243,9**	

Forrás: tagállami adatszolgáltatások.

2.3.3. Kiválasztott projektek

Négy tagállam (Dánia, Franciaország, Németország és Olaszország) már kiválasztott projekteket a STEP keretében, többek között a következőket:

Dániában az „Értékláncok fejlesztése a power-to-X-technológián belül” elnevezésű – az átállási nehézségekkel küzdő ágazatokon belüli szén-dioxid-kibocsátás csökkentését, valamint a zöld hidrogén és a power-to-X-technológián alapuló megoldások versenyképes dán piacának létrehozását célzó (13 millió EUR költségvetésű) – dán pályázati felhívást követően négy projekt kiválasztására került sor. Ilyen többek között a HYFLEX (rugalmas hidrogéntárolás power-to-X-technológiához és hálózat-optimalizáláshoz), amelynek célja a hidrogéntárolás és a kapcsolódó, 10 tonna (500 MWh) hidrogéntároló kapacitású hidrogénkompresszorok létrehozása, valamint a power-to-X-technológiát alkalmazó erőmű optimalizálása a Kassø területén lévő naperőműparkban termelt villamos energia fokozottabb kihasználásának demonstrálásával, valamint az erőmű közcélú villamosenergia-hálózathoz viszonyított optimális egyensúlyának biztosításával. A kiválasztott műveletek listája itt található.

A **(franciaországi) Île-de-France-ban** az irányító hatóság a tisztatechnológiai ágazatban működő, jelentős gazdasági potenciállal rendelkező ipari induló innovatív vállalkozások és innovatív kkv-k iparosodás előtti és bővülési szakaszban történő támogatását célzó pénzügyi eszközt hozott létre. A kiválasztott műveletek listája itt található.

[36] Németország további öt pályázati felhívást írt ki, amelyek nem teljes egészében a STEP-re irányultak, de STEP-projekteket eredményezhetnek.

[37] Németország, Olaszország és Lettország 2025 elején további pályázati felhívásokról számolt be.

Ami a **(németországi) Baden-Württemberget** illeti, az irányító hatóság négy projektet választott ki, ezek egyike „kompakt kvantumrendszerek” kifejlesztésére szolgáló mikrotermelési és ellenőrzési infrastruktúra létesítésére vonatkozott (összköltség: 5 millió EUR, ezen belül 3 millió EUR az ERFA-ból). A német Repülési és Űrtechnológiai Központ Kvantumtechnológiai Intézeténél folyamatban van egy kvantumrendszerek gyártására és ellenőrzésére szakosodott technológiai klaszter létrehozása. A projekt űralkalmazásokhoz fejleszt majd ki kompakt kvantumrendszereket. A cél a kvantumrendszerek kutatási és laboratóriumi körülmények közötti üzemeltetésből alkalmazási szakaszba való átállítása, például műholdakra helyezett szenzorok formájában. A kiválasztott műveletek listája itt található.

Az **(olaszországi) Umbria régió** egy olyan pénzügyi eszközt hozott létre, amelynek célja, hogy vegyes támogatási forma (hitel és azt követően adósságelengedés formájú vissza nem térítendő támogatás) keretében támogasson kkv-kat a digitális, mély- és biotechnológiák, valamint a tiszta és hatékony technológiák területén technológiafejlesztésre és -gyártásra irányuló beruházásokban. A cél azon kkv-k támogatása, amelyek nehezebben jutnak hitelhez a fent ismertetett ágazatokon belüli technológiai innovációkra irányuló beruházás során. A kiválasztott műveletek listája itt található.

2.4. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és az InvestEU

2024. december 31-ig **a STEP Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF) keretében történő végrehajtása korlátozott volt**. Egyetlen tagállam sem módosította helyreállítási és rezilienciaépítési tervét annak érdekében, hogy azt STEP-prioritással egészítse ki, vagy STEP-pecsétet elnyert projektet támogasson. Egyetlen tagállam sem vette igénybe a STEP-rendelet 19. cikkében[38] bevezetett fokozott rugalmasságot ahhoz, hogy RRF-forrásokat rendeljen az InvestEU tagállami komponenséhez a STEP-vonatkozású beruházások esetében, lehetővé téve az RRF 2026. augusztusi határideje utáni finanszírozás mozgósítását.

A várakozásoknak megfelelően **2024-ben még nem teljesült az a követelmény, hogy a tagállamok a helyreállítási és rezilienciaépítési terveik felülvizsgálatakor kötelesek prioritásként kezelni a STEP-pecsétet elnyert projekteket**, mivel az első STEP-pecsétek odaítélésére 2024 legvégén került sor.

A STEP elfogadottságának elősegítése érdekében a Bizottság további iránymutatást és támogatást nyújtott a tagállamoknak. A Bizottság 2024 júliusában **módosította az RRF-iránymutatást**[39], amelyben pontosította a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek modosításának folyamatát, lehetővé téve RRF-források hozzárendelését a STEP-célkitűzésekhez. A **Bizottság rendszeres összeköttetésben volt a STEP nemzeti kapcsolattartó pontjaival**, valamint a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekért felelős **nemzeti hatóságokkal**, többek között az országukban odaítélt STEP-pecsétek jegyzékére vonatkozó információk terjesztése érdekében.

[38] A STEP-rendelet 19. cikke módosítja a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközre (RRF) irányadó rendeleteket, lehetővé téve a tagállamok számára, hogy a STEP-hez kapcsolódó technológiákra irányuló pénzügyi beruházások támogatása érdekében RRF-forrásaik legfeljebb 6 %-át átirányítsák az InvestEU tagállami komponenséhez – a már meglévő 4 %-os átcsoportosítási lehetőségen felül, 10 %-ra növelve a teljes potenciális átcsoportosítást.

[39] A Bizottság C/2024/4618 közleménye – Iránymutatás a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekről.

3. 3. ESZKÖZ: A kiváló projektek ismertségének növelése – a STEP-pecsét

A STEP-rendelet által a kritikus technológiák fejlesztésének és gyártásának támogatása érdekében bevezetett eszközök közül a STEP- (szuverenitási) pecsét a STEP-rendelet 4. cikke alapján bevezetett minőségi védjegy. A pecsétet **az Európai Bizottság ítéli oda a belső piacon megvalósuló magas színvonalú projektek elismeréseként**. A pecsét odaítélésére a kiválasztási eljárás végén kerül sor a Bizottság által közvetlenül irányított és a STEP-hez hozzájáruló öt program – az Európai Védelmi Alap, a Horizont Európa, a Digitális Európa program, az Innovációs Alap és „az EU az egészségért" program – keretében.

3.1. Odaítélési kritériumok

A STEP-rendelet 4. cikkének (1) bekezdése értelmében a Bizottság STEP-pecsétet ítél oda minden olyan projektnek, amely megfelel a következő két feltételnek:

- **Stratégiai összehangolás**: közvetlenül hozzájárul a STEP-rendelet 2. cikkében meghatározott és a STEP-ről szóló iránymutató feljegyzésben[40] részletesebben kifejtett STEP-célkitűzésekhez.
- **Kiválóság**: megfelel az értékelt egyedi pályázati felhívásban előírt minőségi minimumkövetelményeknek, különösen a támogathatósági, kizárási és odaítélési feltételeknek.

A gyakorlatban **a Bizottság szolgálatai célzott pályázati felhívásokat (azaz „felhívásokat") dolgoznak ki a STEP-célkitűzések megvalósítása érdekében**. A célzott pályázati felhívásokra benyújtott azon pályázatok, amelyek a Bizottság szolgálatai által végzett értékelést követően megfelelnek a minőségi követelményeknek, STEP-pecsétet szereznek. Egy projekt akkor is megszerezheti a STEP-pecsétet, ha egy adott pályázati felhívás korlátozott költségvetése miatt nem részesül közvetlen finanszírozásban.

A **közös európai érdeket szolgáló fontos projektek** keretében jóváhagyott projekteket a Bizottság alapos értékelésnek veti alá. Bár a STEP-pecsét elősegítheti az ilyen projektek forráshoz jutását, például a kohéziós alapokhoz, a STEP-rendelet nem irányozza elő, hogy a STEP-pecsétek odaítélhetők közös európai érdeket szolgáló fontos projekteknek.

A STEP-pecsét hasonló a **kiválósági pecséthez**, amelyet jelenleg – többek között – például a Horizont Európa és a Digitális Európa program keretében értékelt olyan projekteknek ítélnek oda, amelyek egy adott pályázati felhívásban rendelkezésre álló költségvetés hiánya miatt nem részesültek finanszírozásban. A STEP-rendelet a kohéziós politikai alapokhoz való hozzáférés megkönnyítése tekintetében ugyanolyan státuszt biztosít a STEP-pecsétnek, mint a kiválósági pecsétnek (*lásd alább*).

A kiválósági pecséttől eltérően azonban **a STEP-pecsétet (részben vagy teljes egészében) finanszírozott projekteknek is odaítélik, lehetővé téve a finanszírozás ötvözhetőségét**. A

[40] A Bizottság C/2024/3209 közleménye – Iránymutató feljegyzés a Stratégiai Technológiák Európai Platformjának (STEP) létrehozásáról szóló (EU) 2024/795 rendelet egyes rendelkezéseiről, 2024, elérhető a következő internetcímen: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3209/oj.

kiválósági pecsét a Horizont Európa keretébe tartozó uniós finanszírozási intézkedések meghatározott körét érinti[41].

3.2. A STEP-pecsét odaítélése

A STEP-pecsét odaítélési folyamata egyszerű és felhasználóbarát. **A projektgazdáknak nem kell külön pályázniuk**; az öt támogatható program keretében STEP-pecséttel ellátott pályázati felhívásokra pályázó projekteket automatikusan értékelik a STEP-pecsét tekintetében. A STEP-pecsétet a pályázati felhívás eredményeivel együtt ítélik oda, a címzettek online tanúsítványt és az Európai Bizottság által készített magyarázó brosúrát kapnak.

A STEP-pecsétet elnyert projekteket közzéteszik a STEP-portálon egy kifejezetten erre a célra létrehozott irányítópulton[42], a költségvetési rendelettel[43] összhangban. Előfordulhat, hogy további feltételek alkalmazandóak azon pályázati felhívásokra, amelyek esetében a Bizottság úgy döntött, hogy a költségvetési rendelet 136. cikke vagy az adott programokra irányadó jogszabályok kapcsolódó cikkei alapján biztonsági korlátozásokat vezet be az EU stratégiai eszközeire és érdekeire vonatkozóan. Ilyen esetekben szükség lehet a tulajdoni/ellenőrzési viszonyok értékelésére, de erre csak akkor kerül sor, ha a projektet finanszírozásra kiválasztották. A biztonsági szempontból korlátozott pályázati felhívások keretébe tartozó, STEP-pecséttel ellátott, de finanszírozásban nem részesült projektek esetében előfordulhat, hogy a kapcsolódó ösztönzők a tulajdoni/ellenőrzési viszonyok értékelésének elvégzésig nem állnak rendelkezésre.

3.3. A STEP-pecsét megszerzésének előnyei

A STEP-rendelet az uniós programokból – többek között a kohéziós politikai alapokból, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből, a Modernizációs Alapból és az InvestEU-ból –**, valamint a magánbefektetőktől származó alternatív vagy kiegészítő forráshoz jutás megkönnyítése** érdekében vezette be[44] a STEP-pecsétet.

A kiegészítő pénzügyi támogatásról szóló jogerős határozat meghozatala továbbra is az uniós költségvetési források tagállamokon belüli kezeléséért felelős hatóságok, például a kohéziós politikai alapokat és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt felügyelő hatóságok hatáskörébe tartozik.

2024-ben a Bizottság STEP-munkacsoportja gondoskodott a pecséttel ellátott projektek STEP-portálon történő közzétételéről[45], valamint a jegyzék rendszeres frissítéséről és a STEP nemzeti kapcsolattartó pontjaival történő aktív megosztásáról. A STEP-munkacsoport megosztotta ezeket az információkat a

[41] A kiválósági pecsétre az általános csoportmentességi rendelet szerinti mentességek vonatkoznak, míg a STEP-pecsétre nem.

[42] Lásd: https://strategic-technologies.europa.eu/investors_hu

[43] Az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló (EU) 2024/2509 rendelet (azaz a költségvetési rendelet) 125. cikke előírja, hogy a Bizottságnak közzé kell tennie az uniós költségvetésből finanszírozott források címzettjeire vonatkozó információkat. Elérhető a következő internetcímen: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202402509.

[44] A STEP-rendelet által bevezetett könnyítések keretében az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és az Európai Szociális Alap+ (ESZA+) irányító hatóságai új pályázati felhívás közzététele nélkül, közvetlenül finanszírozhatnak STEP-pecséttel ellátott projekteket, feltéve, hogy a projektek eleget tesznek a program feltételeinek. Hasonlóképpen, a STEP-rendelet előírja a tagállamok számára, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési terveik felülvizsgálatakor vagy a Modernizációs Alapból való részesedésük beruházásokhoz rendelésekor előnyben kell részesíteniük a pecsétet elnyert projekteket, és azokat figyelembe kell venniük a beruházások EBB általi kiválasztásához kapcsolódó eljárások, valamint az (EU) 2021/523 rendeletben, azaz az InvestEU-rendeletben meghatározott „szakpolitikai ellenőrzések” során.

[45] Lásd: https://strategic-technologies.europa.eu/investors_hu

Bizottság azon szolgálataival is, amelyek a tagállamokat az uniós finanszírozás végrehajtásában támogatják, többek között a Regionális és Várospolitikai Főigazgatósággal, a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatósággal és a Reform és beruházási munkacsoporttal.

A STEP végrehajtásának első évében kezdeti kihívások merültek fel a STEP-pecsét mint finanszírozás-könnyítő eszköz eredményességét illetően.

Például **a különböző finanszírozási források ötvözése a támogatást nyújtó hatóságok által alkalmazott különböző módszerek miatt összetett lehet**. A projektköltségek visszatérítésekor a Bizottság például gyakran „egyszerűsített költségelszámolási módszereket”[46] alkalmaz. Ezek a módszerek költségbecslések alapján, vagy a projekt előre meghatározott mérföldköveinek teljesítése alapján térítik vissza a projekt költségeit. E megközelítéseknek a ténylegesen felmerült költségeken alapuló visszatérítési rendszerekkel való összehangolása kihívást jelent, különösen a kettős finanszírozás tilalmának[47] való megfelelés biztosítása terén, ami megakadályozza, hogy bármely költségtétel a finanszírozásának több mint 100 %-át az uniós költségvetésből kapja.

Ezeket részletesebben meg fogja vizsgálni a STEP-ről szóló, 2025 második felében esedékes időközi értékelő jelentés.

3.4. Aktuális helyzet

Az első STEP-pecsétek odaítélésére 2024 októberében, vagyis csak akkor került sor, amikor a STEP-hez igazodó legelső pályázati felhívások elbírálási folyamata lezárult. **2024-ben összesen 162 STEP-pecsétet ítéltek oda** az Innovációs Alap 2023. évi pályázati felhívásának öt témakörében, a Horizont Európa program II. pillére szerinti űrkutatási pályázati felhívás két témakörében, valamint „az EU az egészségért” program három témakörében. Az Innovációs Alap keretében odaítélt STEP-pecséteket tiszta és erőforrás-hatékony technológiák területén megvalósuló projekteknek ítélték oda, míg a Horizont Európa, illetve „az EU az egészségért” program keretében odaítélt pecsétek a digitális technológiai, illetve a biotechnológiai ágazat szempontjából relevánsak.

4. TÁBLÁZAT: A STEP-vonatkozású pályázati felhívások keretében 2024-ben odaítélt STEP-pecsétek összegzése

A pályázati felhívás megnevezése	A pályázati felhívás témakörének megnevezése	Pecsétek
InnovFund-2023-NZT	Nagy volumenű	80
	Közepes volumenű	16
	Kis volumenű	8
	Kísérleti projektek	20
	Tisztatechnológiai gyártás	25

[46] A költségvetési rendelet 125. cikke úgy rendelkezik, hogy a közvetlen, a megosztott és a közvetett irányítás keretébe tartozó uniós hozzájárulások a releváns műveletek költségeihez nem kapcsolódó finanszírozás formáját ölthetik, a következők alapján: i. ágazatspecifikus szabályokban vagy a Bizottság határozataiban meghatározott feltételek teljesítése, vagy ii. eredmények elérése, amelyek mérhetők előzetesen meghatározott mérföldkövek megvalósulása vagy teljesítménymutatók alapján.

[47] A költségvetési rendelet 194. cikke, bár lehetővé teszi a külön költségvetési sorokról történő közös finanszírozást, úgy rendelkezik, hogy „a költségvetésből semmilyen körülmények között nem finanszírozható kétszer ugyanaz a költség”.

	Összesen	**149**

A pályázati felhívás megnevezése	A pályázati felhívás témakörének megnevezése	Pecsétek
HORIZON-CL4-2024-SPACE-01	Kvantum-űrgravimetria – B. szakasz, tanulmányozás és technológiai érettség	0
	Űrtechnológiák Európa függetlenségének és versenyképességének szolgálatában	6
	Összesen	**6**

A pályázati felhívás megnevezése	A pályázati felhívás témakörének megnevezése	Pecsétek
EU4H-2024-PJ-01	Európai Oltóanyag-fejlesztési Központ (EVH)	1
	Új antivirális készítmények kifejlesztésének támogatását célzó pályázati felhívások	1
	Innovatív gyógyszergyártási technológiák és eljárások Unión belüli támogatását célzó pályázati felhívások	5
	Összesen	**7**

Forrás: az Európai Bizottság szolgálatainak adatszolgáltatásai.

A STEP-pecsétet elnyert összesen 162 projekt közül előzetesen 98 projektet választottak ki támogatásra azon pályázati felhívás során, amelynek keretében elbírálásra kerültek. A Horizont Európa és „az EU az egészségért” program keretében STEP-pecsétet elnyert összes projekthez, valamint az Innovációs Alap keretében pecsétet elnyert 85 projekthez a támogatási megállapodás előkészítésére vonatkozó felkérés is kapcsolódott. Az esetek többségében az odaítélt vissza nem térítendő támogatások fedezni fogják az elszámolható projektköltségek egy részét (pl. az Innovációs Alap esetében a finanszírozási hiány legfeljebb 60 %-át), ezáltal teret engedve esetleges további finanszírozásnak. Az Innovációs Alap keretében pozitívan elbírált, fennmaradó 64 projekt költségvetési korlátok miatt nem részesült vissza nem térítendő támogatásban, de jelentős potenciáljuk és műszaki értékük miatt mégis elnyerték a STEP-pecsétet.

14. ÁBRA: A STEP-pecsétet elnyert projektek száma finanszírozási státusz és a pecsétet odaítélő program szerinti bontásban

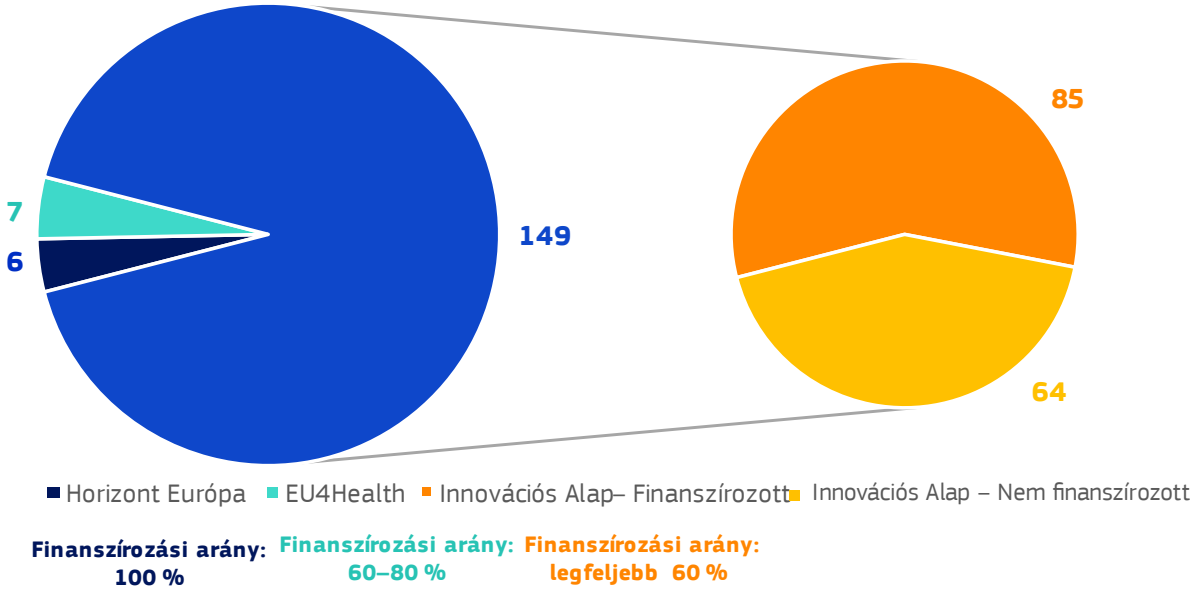

Forrás: az Európai Bizottság szolgálatainak adatszolgáltatásai.

Az értékelés tárgyát képező témakör alapján a nyertes projektek többsége összhangban van a kritikus technológiák fejlesztésének vagy gyártásának Unió-szerte történő támogatására, vagy az e technológiák értékláncainak megőrzésére és megerősítésére vonatkozó, STEP-rendelet szerinti célkitűzéssel.

2024-ben nem volt olyan, STEP-pecsétet elnyert projekt, amely kifejezetten a STEP-ágazatokon belüli munkaerő- és szakemberhiánnyal foglalkozott volna.

Ami a földrajzi megoszlást illeti, a STEP-pecsétet elnyert projektek többsége helyileg Franciaországban (29 pecsét), Németországban (25 pecsét), Spanyolországban (22 pecsét), Olaszországban (19 pecsét) és Svédországban (14 pecsét) volt[48].

[48] Akkor tekinthető úgy, hogy egy ország STEP-pecsétet szerzett, ha legalább egy, pecsétet elnyert projekt részben vagy teljes egészében a határain belül található, még a több helyszínen megvalósuló projektek esetében is.

15. ÁBRA: A 2024-ben odaítélt STEP-pecsétek földrajzi eloszlása[49]

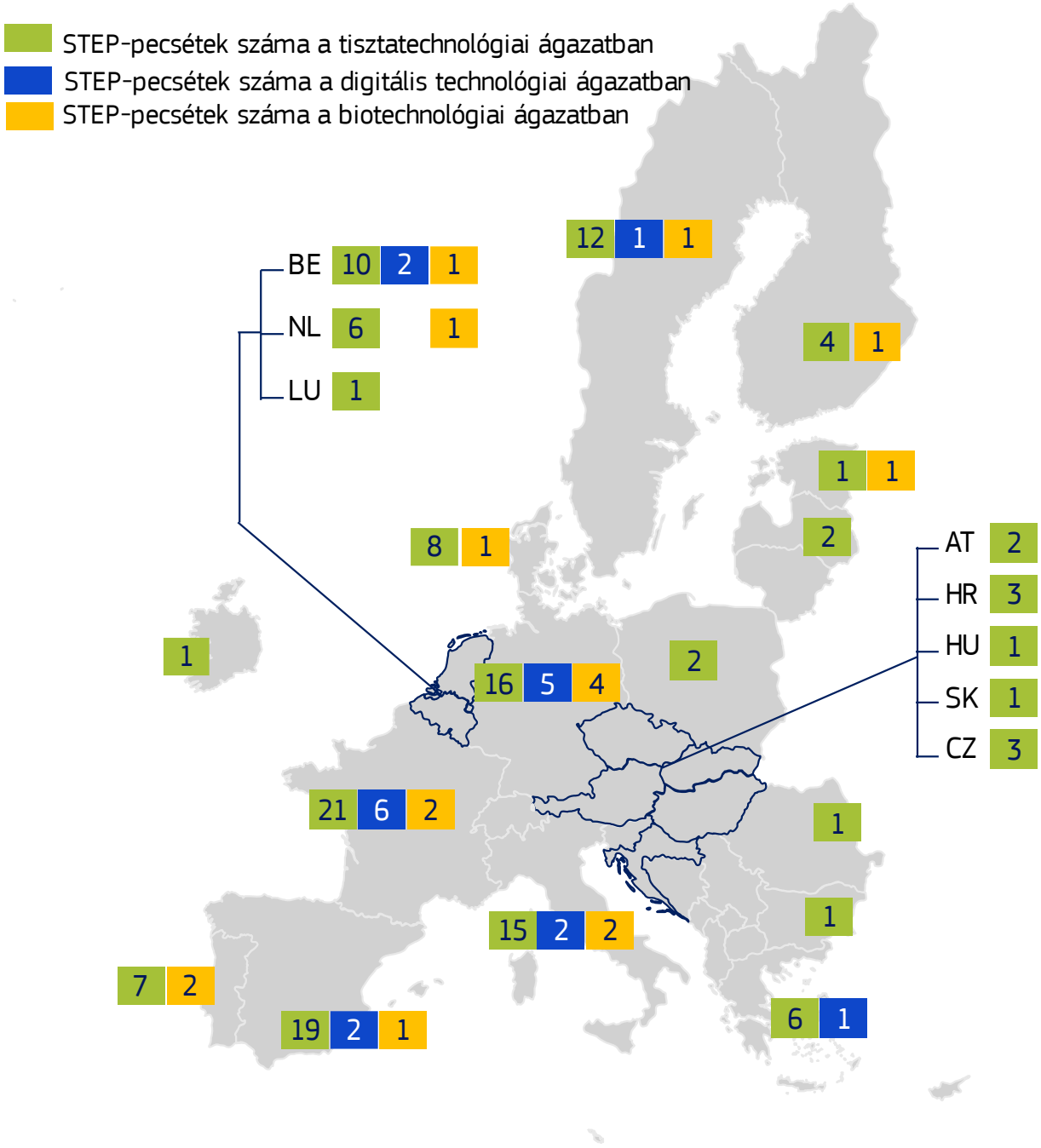

Forrás: az Európai Bizottság szolgálatainak adatszolgáltatásai.

Regionális szinten a legtöbb STEP-pecsétet szerzett uniós régiók a következők voltak: Katalónia (Spanyolország) és Lombardia (Olaszország) – egyenként öt STEP-pecsét a tisztatechnológiai ágazatban, Île-de-France (Franciaország) – négy STEP-pecsét digitális technológiákért és két STEP-pecsét biotechnológiákért, valamint Felső-Bajorország (Németország) – két STEP-pecsét digitális technológiákért és két STEP-pecsét biotechnológiákért.

[49] A több kedvezményezettből álló konzorciumoknak odaítélt STEP-pecséteket minden olyan tagállamnál figyelembe kell venni, ahol a részt vevő szervezetek egyike letelepedett.

4. 4. ESZKÖZ: A finanszírozáshoz jutás STEP-portálon keresztüli megkönnyítése

4.1. STEP-portál: projektpályázóknak, hatóságoknak és befektetőknek szánt egyablakos ügyintézési pont

A STEP-rendelet 6. cikke értelmében a STEP-portál (szuverenitási portál) első verzióját **2024. április 29-én, kevesebb mint két hónappal a rendelet hatálybalépését követően tették közzé.** Ez a STEP hatálya alá tartozó öt, közvetlenül a Bizottság által irányított uniós programra összpontosított, és a következőkre vonatkozó információkat jelenített meg:

- a STEP célkitűzéseihez hozzájáruló, folyamatban lévő és közeljövőbeli pályázati felhívások,
- a STEP hatálya alá tartozó technológiák felsorolása,
- a STEP-re és az azt támogató programokra vonatkozó, tömör információk,
- visszajelzések és kérdések küldésének, valamint STEP-hírlevélre való feliratkozásnak a lehetősége,
- meglévő erőforrásokhoz (pl. tanácsadási szolgáltatásokhoz, a STEP-célkitűzéseket támogató kulcsfontosságú bizottsági kezdeményezésekhez stb.) mutató linkek.

A felhasználói visszajelzésekre válaszul **2024 szeptemberében közzétették a STEP-portál átdolgozott verzióját**. Ez az aktualizált verzió a következőket vezette be:

- a tartalmakat a legfontosabb célközönségek (projektgazdák, az uniós költségvetés tagállami irányító hatóságai és magánbefektetők) sajátos igényeihez igazító, **felhasználóközpontú felépítés**. Külön menüpontokat hoztak létre mindegyik csoport számára, könnyebb hozzáférést biztosítva a releváns információkhoz,
- továbbfejlesztett vizuális elemek és infografikák, javítva a portál kialakítását és erősítve **vizuális identitását**,
- **„Get Funding" (Szerezzen finanszírozást!) irányítópult**, amely felsorolja a STEP-hez kapcsolódó összes pályázati felhívást az uniós finanszírozási és pályázati portál adatainak felhasználásával, és a projektgazdákat visszairányítja ez utóbbi portálra a konkrét pályázati felhívásokra való tényleges jelentkezéshez,
- **a STEP nemzeti kapcsolattartó pontjainak** interaktív térképe,
- A **STEP-pecsétek irányítópultja**, amely részletes betekintést nyújt a STEP-pecsétet elnyert uniós projektekbe,
- egy olyan térkép, amely kiemeli azokat a tagállamokat/régiókat, amelyek **kohéziós politikai programjaik keretében** finanszírozási lehetőségeket teremtettek a STEP-hez.

A nyolc hónapja online elérhető STEP-portál immár valamennyi érdekelt fél számára vonzó és hozzáférhető platformként szolgál. A STEP-portált **átfogó egyablakos ügyintézési pontként** hozták létre, amelynek célja, hogy a STEP keretében a stratégiai ágazatok számára elkülönített uniós finanszírozásnak köszönhetően rendelkezésre álló összes finanszírozási lehetőséget megjelenítse,

ugyanakkor ne másoljon le meglévő rendszereket, mivel részben a finanszírozási és pályázati portálra hagyatkozik.

4.2. A STEP mint az uniós finanszírozáshoz jutás kísérleti egyablakos ügyintézési pontja

A STEP-portálnak a STEP-rendeletben foglalt egyik célkitűzése az volt, hogy értékelje az uniós programokkal kapcsolatos információk egyetlen uniós portálon keresztül történő rendelkezésre bocsátásának megvalósíthatóságát annak érdekében, hogy az összes uniós finanszírozási lehetőséget közelebb hozza a potenciális kedvezményezettekhez és növelje azok átláthatóságát az uniós polgárok számára.

A STEP-munkacsoport egy felhasználóközpontú megközelítés alapján 2024. szeptember közepétől október végéig **az uniós finanszírozáshoz jutásra vonatkozó, uniós szintű felmérést végzett**, amely közel 500 választ gyűjtött össze mind a 27 tagállamból. Ezzel párhuzamosan **30 kétoldalú megbeszélésre** került sor a potenciális kedvezményezettek, ipari szövetségek, nemzeti kapcsolattartó pontok (a STEP és más uniós programok, például a Horizont Európa nemzeti kapcsolattartó pontjai), valamint tanácsadó cégek mintájával.

A legfontosabb tanulságok a következők voltak:

- A pályázók nehézségekbe ütköznek az uniós finanszírozással kapcsolatos információk megtalálása során.

16. ÁBRA: Könnyen megtalálhatók-e az uniós finanszírozással kapcsolatos információk?

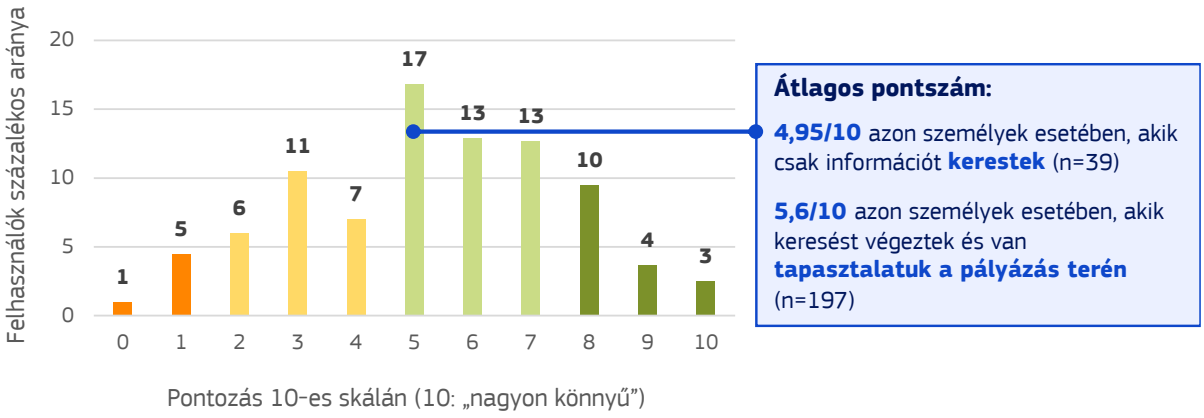

Forrás: Az uniós finanszírozáshoz jutásról 2024. szeptember közepe és október vége között végzett, uniós szintű felmérés.

17. ÁBRA: A finanszírozási információk keresésekor felmerülő kihívások (a felhasználók %-ában)

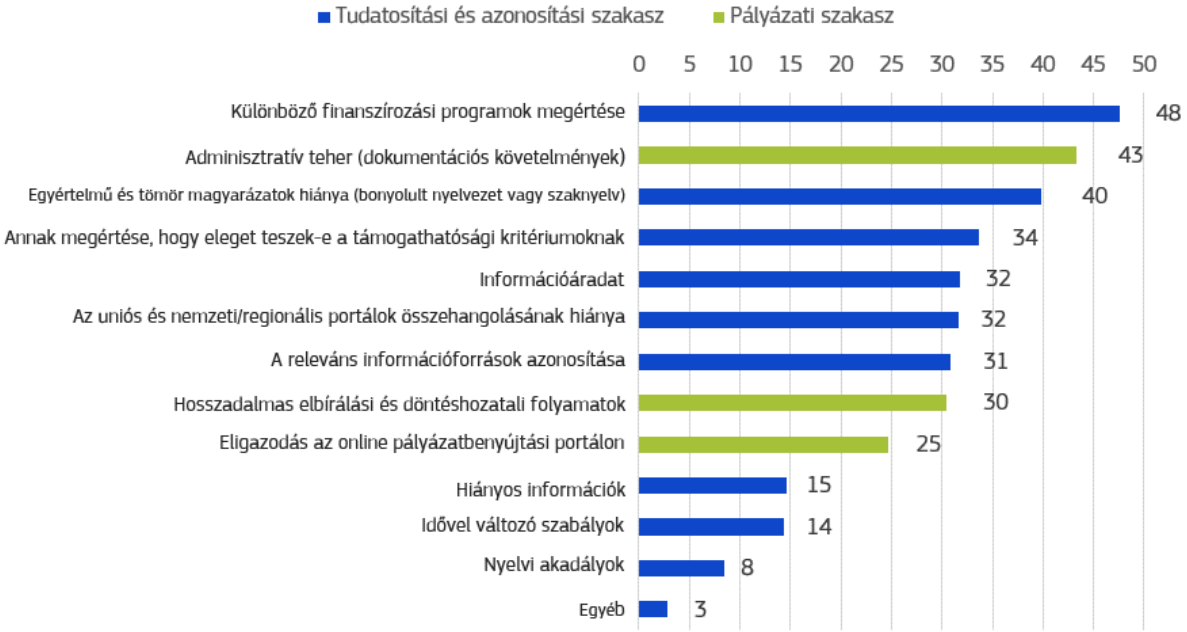

Forrás: Az uniós finanszírozáshoz jutásról 2024. szeptember közepe és október vége között végzett, uniós szintű felmérés.

- Az új és a tapasztalt felhasználók is csak 10-ből 5 pontot adnak a *az uniós finanszírozással kapcsolatos információk könnyű fellelhetősége* szempontra, ami azt jelzi, hogy ez – a felhasználó tapasztalatának szintjétől függetlenül – **összességében kihívást** jelent.
- Többségük jelezte, hogy a nehézségek a tudatosítás és az azonosítás szakaszához kapcsolódnak, megerősítve, hogy az uniós finanszírozási lehetőségek jelenlegi helyzete **túlságosan nehezen olvasható és azok között túlságosan nehéz eligazodni** (*„Nagyon gyakran kell új információkat átnéznem [nincsenek hasznos emlékeztetők]”, „Összezavarnak az általános ütemtervek [kiírás, lezárás, esedékesség]”, „nehezen érthetők az elszámolható finanszírozási összegek [melyek az elszámolható költségek]”*).
- Ezért **a felhasználóknak jelentős mértékben külső segítségre kell hagyatkozniuk**: különösen ingyenes forrásokat, például rendezvényeket és webináriumokat keresnek, a felhasználók 33 %-ának azonban fizetett hivatásos szakértőkre vagy tanácsadókra kell hagyatkoznia eligazításért. Az uniós finanszírozási lehetőségek azonosítása tehát még a pályázás megkezdése előtt költséggel jár az érdekelt felek számára.
- Az érdekelt felek egyértelmű és egyszerű **uniós finanszírozási portált keresnek.**
- Továbbra is a **hivatalos csatornák** jelentik a fő információforrást. Ezért az érdekelt felek nagy elvárásokat támasztanak egy olyan egyértelmű, könnyen böngészhető és érthető portál iránt, amely az uniós költségvetésből származó összes finanszírozási lehetőséget összegyűjti.
- **Nem hivatalos forrásokat**, például rendezvényeket és szakmai hálózatokat is fokozottan igénybe vesznek további információkhoz és aktualitásokhoz.

Egyablakos ügyintézés: Előretekintő felhasználói elvárások

2024-ben a STEP-munkacsoport egy olyan STEP-portál rendelkezésre bocsátására törekedett, amely megkönnyítené a projektpályázók életét, és ezáltal több kutató/vállalat számára tenné lehetővé az uniós

finanszírozáshoz jutást, teljesítve a STEP-rendelet 6. cikkének az egyszerűsítésre és az átláthatóságra vonatkozó célkitűzését. A STEP-portállal kapcsolatos pozitív tapasztalat megerősítést nyert: A válaszadók egyharmadának már tudomása volt a STEP-ről (ami azt jelzi, hogy – a rendelkezésre álló rövid időre tekintettel – a tájékoztatás tekintetében megfelelő hatást ért el), és közel 90 %-uk megtalálta a szükséges információkat.

Négy válaszadó közül három értékesnek tartotta **az uniós és a nemzeti finanszírozási lehetőségeket ötvöző egyablakos ügyintézési pontot**.

A felhasználók kiemelték, hogy **milyen információk lényegesek**: a három legfontosabb információ a pályázati felhívás határideje és ütemterve, a támogathatósági követelmények és a hatókör, valamint a finanszírozás típusa és összege.

18. ÁBRA: Melyek a legfontosabb azonosítandó információk?

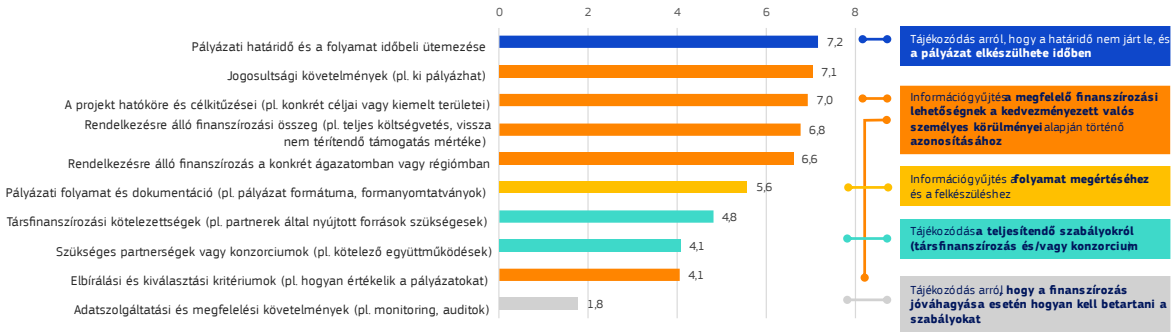

Forrás: Az uniós finanszírozáshoz jutásról 2024. szeptember közepe és október vége között végzett, uniós szintű felmérés.

A kkv-k számára az uniós finanszírozási lehetőségekről iránymutatást nyújtó szimulátor létrehozása

A szimulátor létrehozásának megvalósíthatóságára vonatkozóan a STEP-rendelet 8. cikkében meghatározott követelmény teljesítése érdekében a STEP-munkacsoport már 2024-ben megkezdte a munkát egy **mesterséges intelligencia alkalmazásán (MI) alapuló STEP-csevegőrobotra irányuló lehetséges projekttel** kapcsolatban. Egy ilyen eszköz segítségével a projektpályázóknak könnyebben kell azonosítaniuk azokat a finanszírozási lehetőségeket, amelyekre kérelmezés alapján (azaz felhasználói adatbevitel vagy projektötlet figyelembevételével) jogosultak. Egy ilyen új megközelítés forradalmasítaná a jelenleg **kínálatalapú** uniós finanszírozási rendszert, amely a releváns finanszírozási lehetőségek azonosítása érdekében a pályázókat programok széles körének átnézésére kötelezi.

A felmérésben kifejezésre juttatott felhasználói igények alapján a STEP-munkacsoport egyértelműbb képet kapott arról, hogy a mesterséges intelligencia hogyan segíthetne az uniós finanszírozási lehetőségek azonosításában:

- a felhasználók elvárják, hogy a mesterséges intelligencia **egyértelmű tájékoztatást és bevezetési támogatást** nyújtson az uniós finanszírozási lehetőségek azonosításához,
- a felhasználók többsége **a mesterséges intelligenciát értékes segédeszköznek tartja** a legrelevánsabb finanszírozási lehetőségek azonosításához,
- a felhasználók **nem tanúsítottak érdeklődést a mesterséges intelligencia kapcsolatteremtéshez való használata** (több kedvezményezettet érintő projektekhez partnerek felkutatása) iránt,

- a felhasználók által a virtuális asszisztenciától elvárt legértékesebb jellemző az **információk megbízhatósága** és **helytállósága**.
- a kelet-európai tagállamok felhasználói a **többnyelvű támogatást** „jónak”, de a fentiekhez képest nem elengedhetetlennek tartják.

5. A versenyképességre vonatkozó hosszú távú célkitűzésekhez való hozzájárulás

A STEP a beruházásoknak a digitális és mélytechnológiai innovációba, a tiszta és erőforrás-hatékony technológiákba és a biotechnológiákba i irányításával **– az ipari reziliencia és az innovációs kapacitás fokozása révén – javítja Európa versenyképességét**. A STEP, az önálló alapoktól eltérően, meglévő uniós források integrálásával és összehangolásával – a Bizottság közvetlen irányítása alá tartozó alapok és a tagállamok irányítása alá tartozó alapok ötvözése révén – biztosítja, hogy a közberuházásokat fokozottabban a kritikus fontosságú ipari és technológiai prioritásokra irányítsák.

A STEP szorosan igazodik a **versenyképességi iránytűhöz**[50], a gazdasági rezilienciát és erős ipart célzó hosszú távú uniós kerethez. **Az egységes piacról és a versenyképességről szóló 2025. évi éves jelentés**[51] egyik legfontosabb prioritása a kutatási és innovációs vonatkozású (K+I) stratégiai beruházások fokozása és a gyorsan növekvő vállalatok forráshoz jutásának javítása (azaz a STEP által a STEP-pecsét és a STEP-portál révén közvetlenül támogatott célkitűzések), valamint a 2024. évi több mint 10 milliárd EUR összegű finanszírozás összehangolása.

A **STEP** a közvetlen és megosztott irányítás keretébe tartozó finanszírozás integrálásával **áthidalja a silók finanszírozását**, ezáltal biztosítja a jelentős hatást kifejtő ágazatokon belüli uniós beruházások fokozottan stratégiai jellegű és hatásorientáltabb megközelítését. A STEP biztosítja, hogy az uniós finanszírozási mechanizmusok jobban támogassák a technológiai léptékváltást és a hosszú távú ipari versenyképességet.

A STEP az első évében **elősegítette a forráshoz jutás javítását, támogatta az élvonalbeli technológiákat, és lehetővé tette az uniós források fokozottan stratégiai szempontokat követő elosztását**. Az előrelépés, a folyamatos koordináció és a célzott beruházások döntő fontosságúak lesznek az európai innováció fokozása, az ellátási láncok biztonságossá tétele és a globális versenyképesség fenntartása szempontjából.

6. Következtetés

Működésének első évében, 2024-ben **a STEP bebizonyította, hogy a stratégiai beruházások értékes katalizátora** azáltal, hogy több mint 10 milliárd EUR-t irányított kritikus technológiákra. A STEP – 11 uniós program és a tagállamok ugyanazon célkitűzéseket szolgáló összehangolásával – fokozta a

[50] A Bizottság közleménye – Versenyképességi iránytű az EU számára, COM(2025) 30 , elérhető a következő internetcímen: https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness_hu.

[51] A Bizottság közleménye – Az egységes piacról és a versenyképességről szóló 2025. évi éves jelentés, COM(2025) 26, elérhető a következő internetcímen: https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/2025-annual-single-market-and-competitiveness-report_hu.

finanszírozási források közötti szinergiákat, javította a magas színvonalú projektek forráshoz jutását, valamint megerősítette Európa hosszú távú versenyképességét és technológiai szuverenitását.

A STEP végrehajtása **széles körű koordinációs erőfeszítéseket** tett szükségessé, figyelembe véve a STEP-et támogató programok heterogenitásának mértékét és a **szinergiáik kialakításával összefüggő** kihívásokat, amelyeket a STEP időközi értékelő jelentése részletesebben megvizsgál majd.

A STEP 2025-ben arra fogja helyezni a hangsúlyt, hogy mélyrehatóbb hatást érjen el a következők révén:

- **A STEP hatályának kiterjesztése a védelmi technológiákra** mint negyedik technológiai ágazatra, a Bizottság által 2025 áprilisában javasolt, védelemre vonatkozó mini omnibusz csomag[52] részeként.
- **A finanszírozási lehetőségek bővítése** a Horizont Európa, az Innovációs Alap és az Európai Védelmi Alap keretébe tartozó, STEP-hez igazodó pályázati felhívások kibővítésével, biztosítva a stratégiai ágazatokra irányuló beruházások állandó portfólióját.
- **A tagállamok fokozottabb részvételének ösztönzése** a kohéziós politikában és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközben (RRF), a STEP-projektekre fordítható további források mozgósítása érdekében.
- **A STEP-pecsét alternatív és kiegészítő finanszírozási források felszabadításában betöltött szerepének megerősítése**, ezáltal biztosítva, hogy a finanszírozott és a nem finanszírozott projektek is tudjanak beruházásokat vonzani.
- A **STEP-portál megerősítése mesterséges intelligencián alapuló eszközök integrálásával**, annak érdekében, hogy az uniós finanszírozás hozzáférhetőbbé váljon a vállalkozások, a kutatók és a projektgazdák számára.

Ezen túlmenően **a STEP tovább fog fejlődni uniós iparpolitikai eszközként**. Az uniós programok, a tagállamok és a magánbefektetők közötti szoros koordináció fenntartása révén a STEP Európa versenyképességének egyik hosszú távú ösztönzője marad.

[52] Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az (EU) 2021/694, az (EU) 2021/695, az (EU) 2021/697, az (EU) 2021/1153, az (EU) 2023/1525 és az (EU) 2024/795 rendeletnek az uniós költségvetés védelmi vonatkozású beruházásainak a ReArm Europe terv (2025. április 22.) végrehajtása céljából való ösztönzése tekintetében történő módosításáról https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52025PC0188&qid=1745326390551.